

Regyei Ujság

Noviszád, 1939 június 14, szerda

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

20. évfolyam 162. szám

Jorga, a román szenátus elnöke sajnálja, hogy márciusban nem tört ki a háború

A magyar sajtó élesen utasítja vissza Jorga szenátusi megnyitó beszédét

Bukarestből jelentik: Az újonnan megválasztott román szenátus megnyitó ülésén Jorga Miklós elnök többek között a következőket mondotta:

— A király által megszabott politika teljes diadalt aratott. Hogy a nép mennyire osztja a király felfogását, erről bizonyítást tett akkor, amikor ez év márciusában jelentkezett a laktanyákban. A nép legfeljebb csak sajnálta, amikor ismét hazatért, hogy nem verekedett meg azokkal, akik Romániát megsértették és kétségbe vonták jogait. Kötelességemnek tartottam mindezt kijelenteni, — folytatta Jorga, — aki ezzel egyetért, az támogatni fog, aki pedig nem, az keressen magának más elnököt.

Mint Budapestről jelentik: A Pester Lloyd e kijelentésekhez többek között a következő megjegyzéseket fűzi:

— A bukaresti szenátus elnöke hivatalos minőségében kijelenti, hogy a román nép sajnálta, hogy nem vonult háborúba. Ez a kijelentés az európai háborús beteg lelket elrettentő tünete. Békés és békenélküli időkben egyes államférfiak hisztériája és gyűlölete már igen különös formákban nyilvánult meg, de még

senki sem akadt, aki a háború veszedelmének elmúltával szerencsétlennek tüntette volna fel népét azért, mert nem vonulhatott háborúba.

Ez a kétes dicsőség Jorga Miklóst, a román szenátus elnökét illeti meg. Az őszi és a tavaszi nagy nemzetközi válság után különböző államférfiúi nyilatkozatokat hallottunk, amelyek gyakran ellentétben álltak egymással, de egy pontban teljesen egyetértettek: minden vezető államférfi népe nevében kijelentette,

boldog, hogy elkerülte a háborút.

Csak egyetlen államférfi akadt, aki az ellenkezőjét állítja: Jorga, aki ezt a békét rothadt békének tartja.

— Vajjon ki ellen óhajtja a román szenátus elnöke népét a vághidra küldeni? — írja a továbbiakban a Pester Lloyd. »Azok ellen, akik Romániát megsértették és jogait kétségbe vonták.« Románia megsértéséről semmit sem tudunk, valamint arról sem, hogy Románia jogait bármely részről

kétségbe vonták. De Jorga a márciusi mozgósításról beszélt, amely Magyarország ellen irányult.

Az ellenfél tehát, akire gondolt, Magyarország.

A magyar nép méltóságán alulnak tartja, hogy a román szenátus elnökének tisztátalan támadá-

sára egyáltalán válaszoljon. Jorga ur tehetetlen dühkitörése hiedgen hagy bennünket, de tartozunk a nemzetközi közvéleménynek azzal, hogy rámutassunk az összefüggésekre, amelyek ezt a hihetetlen nyilatkozatot kiváltották. Normális ember normális körülmények között még akkor sem ragadtatta volna el magát ilyen hajmeresztő állításra, ha nem ül egy parlament elnöki székében. Ugyátszik, hogy az angol garancia megzavarta fejét annak az embernek, aki népéről ennek a természetellenes érzésnek, a háború elmaradása feletti fájdalomnak meséjét költötte.

Ha Anglia békepolitikát akar folytatni,

akkor politikájának egyeznie kell felfelvel — írja a német sajtó

Párisból jelentik: A francia közvélemény nagy része helyesléssel fogadta lord Halifax hétfői kijelentéseit. Párisban figyelemreméltónak tartják, hogy Halifax tartózkodó hangnemben nyilatkozott a szovjettel folyamatban lévő tárgyalásokról. Ennek oka elsősorban az, hogy a nyugati nagyhatalmak még ma sem ismerik egészen pontosan Moszkva követeléseit és azt sem tudják, hogy a szovjetkormány milyen álláspontot foglal el az angol részről a tengely iránt megnyilvánuló békeszándékokkal szemben.

A Matin megállapítja, hogy az angol külpolitika célja továbbra is

a béke megszervezése. Anglia senkit sem fenyeget, de nem fog eltűrni semmiféle erőszakos kezdeményezést.

Berlinből jelentik: Az angol államférfiaknak az utóbbi napokban elhangzott beszédeivel kapcsolatban a Völkischer Beobachter ezeket írja:

— Az angol kormány propagandája tovább tart. Nem mulik el egyetlen nap sem anélkül, hogy lord Halifax vagy a külügyi hivatal más emberei ne hangoztassák, hogy eszük ágában sincs Németországot bekeríteni, hanem készek arra, hogy valamennyi kérdést békésen intézzék el.

A német nép látása azonban huszévi keserű tapasztalat árán nagyon is éles lett és megtanulta, hogy szavak és tettek között nagy különbség van. A német nép fülével azt hallja, hogy az angol politika nem gondol arra, hogy Németországot bekerítse és hogy ellenszegüljön minden német kívánságnak, szemével pedig azt látja, hogy az angol politika csakis ezt teszi. Halifax lord a felsőházban ismét tárgyalási zászlócskákat lengetett és sajtója világértékületet sürget. Az igazi és tartós béke helyreállítására azonban sokkal egyszerűbb módszer kínálkozik: Anglia mondjon le arról, hogy idegen államok ügyeibe avatkozzék, nyugtassa meg Németország szomszédait ahelyett, hogy felizgatná őket és végül adja vissza a volt német gyarmatokat.

A Lokalanzeiger megállapítja, hogy a kétszínű politikára irányuló angol kísérlet meghiúsult. Az angol kormánynak be kell látnia, hogy a német nép ma már nem esik ilyen tévedésekbe. Ha Anglia békepolitikát akar folytatni, akkor politikájának egyeznie kell

tetteivel. Addig azonban, amíg Anglia a bekerítés politikáját folytatja, ennek az ellenkezőjét cselekszi és a németek ezt a politikát így fogják nevezni: kísérlet az u jvilágégés lángalobbantására.

Rövidesen miniszteri rendelet jelenik meg az ingatlanforgalmi korlátozás enyhítéséről

Dr. Várady Imre szenátor látogatása Beslics földművelési miniszternél — Dr. Várady a magyar kisebbséget érdeklő ügyekről tárgyalt a miniszterrel

Beográdból jelentik: Dr. Várady Imre szenátor, a jugoszláviai magyarság vezére látogatást tett Beslics Nikola földművelési miniszternél. A látogatás alkalmával a magyarság szenátora

a magyar kisebbséget érdeklő különböző kérdéseket terjesztett a miniszter elé,

akivel behatóan megvitatta mindezeket az ügyeket. Különösen az ingatlanforgalom korlátozásáról szóló rendelkezés tekintetében volt beható a megbeszélés a miniszter és szenátor között.

Beslics miniszter igen megnyugtató kijelentéseket tett oly irányban, hogy a készülő és rövidesen megjelenő miniszteri rendelet, bár sok nehézséggel kell még megküzdeni, mindenesetre

közmegelegedésre fogja ezt az égető kérdést megoldani.

A miniszter a magyar kisebbséget érdeklő többi kérdésben is megértést és jóindulatot tanúsított.

BUDISIN MILÁN KÉPVISELŐ KITÜNTETÉSE

Beográdból jelentik: Budisin Milán, a kikindai kerület népszerű képviselője, aki a Károly román király visszatérésének évfordulóján rendezett ünnepeken, mint a jugoszláv parlamenti küldöttség tagja vett részt, abban a kitüntetésben részesült, hogy II. Károly román király

kihallgatáson fogadta

és ez alkalommal a román csillagrenddel tüntette ki.

A német birodalmi sajtófőnök Budapesten

Budapestről jelentik: Dietrich Ottó német birodalmi sajtófőnök pénteken három napos látogatásra Budapestre érkezik. A német sajtófőnököt több vezető német újságíró is elkíséri.

Reggeli levél

Elmosódó lelkek...

Az elmosódó lelkek soha sem tartoztak az alkotó egyéniségek sorába. Az az üres szentimentalizmus, amely körülbelül ötven éve fojtó ködként nehezedik a magyar kultúrára és amely idegen és kóros eszmék túltengő imádatában élte ki magát, céltalan, tereszterű következetességgel törekedett nemzetünk figyelmét elfordítani saját legfontosabb létérdekétől: kulturánknak alkotó, öntudatos nemzeti művelésétől. Azok, akik a mélybe tekintettek, akiknek »tátásai« voltak, akik a nemzet holnapját keresték, megdöbbenve kellett, észleljék — hogy pillanatszerű, tisztavirág életű ötletek és felületes, reklámozó kinyilatkoztatások, melyek nem a való okok meglátásán alapultak és épen azért csak a dolgok zürzavarát idézték elő, döntik el a »sikert« s hogy a magyar kultúra életteremtő szent hivatása piacilárma ködében sikkad el. A mélyekre tekintő, akit nem széldíthet meg bármily futó torz gondolat, láthatja azt a végzetes veszedelmet, amely ma leereszkedik ránk! Kölcsey, a magyar élet egyik legerősebb szellemisége írja: »Volt idő, mikor Cosmopolitizmus fogott körül, s ez időben a magyar hazán nem függék melegen...« Mélyes ember megrendülés vezethette erre a felismerésre. És akik olvassák őt és ma is, mint minden igazi gondolkodó, felismerheti azt az igazi emberiséget, hogy az egyes ember tennivágyásának észszerű keretét kell választania és ez a keret, ha valóban alkotni és használni akar, nem lehet más, mint népének felemelkedését munkálni. Aki az emberiségnek a magyar kultúra keretén belül valóban használni akar, annak emlékezetébe idézzük Széchenyi gondolatát: »Hogy a legáltalánosabb emberi jó az, amely azt egy nemzettel ajándékozza meg!« Nem a mindent megérteni erőszakoló kozmopolita az igazi humanum képviselője, mert ez a mindent megérteni akarás nélküli az erkölcs tisztá látását. A nemzeti egyéniség a maga mély erkölcsiségével, közvetlen felelősségérzetével maga a legtisztább humanum. A nemzeti és az emberi egymást nemcsak kiegészítő fogalmak, hanem egymásnak az élet elevenségét megadó tényezők. Ennek a kettősségnek egy a közös élettereje, az ember erkölcsi jelentőségének a védelme.

Az a szinte kiméltetlen nemzeti — kritikai szellem, mely Kölcsey szellemiségét a magyar kultúra munkásai között olyan általános erkölcsi tisztaságba emeli, ma fokozott figyelmet érdemel, mikor népnevelői célkitűzéseink megvalósítása a magyar kultúra keretén belül a hamis jelszavaknak egy fél évszázad óta mesterségesen felduzzasztott áradatát kell hogy alkotó erejével megfékezze és helyes irányba terelje. Kölcsey megállapítása szerint nincs minőségbeli, tehát tartalmi különbség az erkölcsi magasságba emelt nemzeti és az eszményi humanum között. Aki tehát a magyarság erkölcsi ügyét szolgálja, az a valódi európaiságot védi és félti a veszteségtől. És valóban! A magyar csak magyar módra lehet ember. A magyarságából kiforgatott egyén iránytalan és passzív, prédája akárcsak,

TELEKI:

A magyar nemzet lábán áll

és szigoruan örökdi elhatározásainak függetlensége felett

TELEKI BESZÉDE

Az értekezleten felszólt Teleki Pál gróf miniszterelnök is. Kijelentette, hogy a kormány programja a következőkben foglalható össze:

1. Ragaszkodás az alkotmányhoz, annak fenntartása és megőrzése minden áron.
2. A magyar nemzet saját lábán áll. Új barátokat keres és hü ma-

rad régi barátaihoz. Tiszteletben tartja azokat, akik tisztelik érdekeit és jogait és szigoruan örökdi elhatározásainak és életének függetlensége felett.

3. A magyar hadsereg fejlesztése.
4. A gazdasági megerősödés és függetlenség.
5. Minél jobb életlehetőségek teremése mindenki számára. (A. A.)

Szovjetországi szörnyű állapotokról beszél egy hazatért hadifogoly

Badzsák Daniló 48 éves szuvasi illetőségű orosz hadifogoly 23 évi fogság után kedden hazatért Szovjetországból. Badzsák a háború kitörésekor önként jelentkezett az osztrák-magyar hadseregben, ahol hamarosan káplárrá lépett elő. Két év múlva, még nem volt 25 éves, a 79. gyalogezred több katonájával együtt elfogták az oroszok s

azóta kint élt Odesszában. Az újságíróknak meglepő vallomást tett, először is azzal kezesszette el őket, hogy nem a honvágy hozta haza, hanem a nyomor, amely szovjetéknél ugyancsak mindennapi dolog. A második meglepő dolog az volt, hogy egyedül tért haza, bár felesége és egy kislánya van. Badzsák elmondta, hogy szívesen hazahozta volna a feleségét és fiát is, a szovjethatóságok azonban részükre nem adtak kiutazási engedélyt, így akarták Badzsákot is Szovjet-Oroszországhoz kötni. Magáról az »aranjuezi szép napokról« az alábbiakat mondta:

— Mint asztalos működtem Odesszában, tehát nem napszámos munkás voltam. Két rubel órabérért dolgoztam nem a leg-

barátságosabb felügyelet mellett, a napi munkaidő 7 óra volt, tehát 14 rubelt kerestem. A kenyér az egyetlen, ami még nem mondható drágának, 2,70 rubel kilója, de így is

nem egész hat kiló kenyeret vehettem volna egész napi keresetemért.

Ebből a fizetésből egy háromtagú család meg nem élhet. Husz rubel okvetlen kell, hogy valaki megélhessen, hacsak szükösen is. A munkás élete nem rózsaszínű, az annyira magasztalt kommunizmust maguk a kommun mesterei köpik szembe.

Egyedül a katonaságnak megy jól,

a katonáknak vannak a legszebb ruhái. Mielőtt haazindultam, vettem egy pár zoknit (mutatja: közönséges pamuk) 12 rubelért, egy pár cipőt (a la Bata-gumi) 70 rubelért és ezt a ruhát (Tivar szégyenlené magát) 600 rubelért. Két évig takarékoskodtam, hogy ezt megvásárolhassam.

Magáról Szovjet-Oroszországról nem tud semmit, újságot nem olvasott soha. Kijelentette: egyetlen vágya van, az, hogy végre meglássa a fivérét, nővérét és a szüleit — amennyiben még élnek.

társadalmi, szociális értéke csökkent, sőt értéktelen. Az igazi magyar kerüli a felületességet, amely a közügy szolgálatának álarcája mögött önös érdekeket hajházók fegyvere és föltötte alkalmas a könnyen hívő sokaság félrevezetésére. A felületes kozmopolitizmus hacsak teheti, elhallgatja a multat, nem történelmi szemléletű, sőt ellensége a történelemvizsgálatnak. Kölcsey a Mohács című beszédében és ezt épen most különösen értékelni — ezt mondja: »Minden történetvizsgálat, régi szadoknak szentelve: megannyi lépéső a jelenkorban magasabbra emelkedhetni!« Ezzel szemben a kozmopolitizmusnak a történet nem egyéb, mint érdekes és épen alkalmazható epizódok tárháza. Látnivaló a két szellemiség között fenálló óriási értékkülönbség. Kölcsey a történetben a szellemet érti meg, az isteni elrendeltetés erkölcsi kötelezettségét; a kozmopolitizmus, a világgolgáriság ezzel szemben történelmet becsmerlő és kisebbitő felületességet hirdet, a külső hatások tulsúlyát és ezzel,

előfutárja, szállásainálója a marxizmusnak. Ez különösen nálunk figyelhető jól meg, ahol az »elmosódó« lelkek ugynevezett haladó tevékenysége kulturánk folytonosságát veszélyezteti.

Kölcsey filozóf elme, kinek érzelmei logikáján át szürödve tisztultak, logikája pedig erkölcsi határozottsága. Ime, mit ír a Parainesis egy helyén: »Semmi sincs, ami az emberi szivet annyira felemelhetné, a szenvedélyek és indulatok ostromában hozzáragadt szennytől annyira megtisztíthatná: mint az istenség nagy gondolatával foglalatoskodás, ki felé kebleinknek oly feledhetetlen sejdítései vonzanak...« Van-e ennél nemesebb, emberibb felvilágosultság?!... Kölcsey egész életével volt keresztény és egész erkölcsi jellemével nemzetében élt. A lelkiismeret igazi hőse volt és ezért, amit az elmosódó lelkekről mondott, kulturánk tényleges lelkiségét, alkotó valódiságát, igaz haladásának irányát jelöli meg.

VETŐ GYÖRGY

Keleti Ujság negyedikét gyűjtött a leégett Józseffelva csángó községnek

Kolozsvárról jelentik: A bukovi. n. i Józseffelva csángó községet — mint ismeretes — májusban tűzvész hamvasztotta el. Kétszázhatvan ház és a hozzájuk tartozó épületek leégttek. A kolozsvári Keleti Ujság gyűjtést indított a károsult lakosság segítségére. Eddig már negyedikmillió lej gyűlt össze a tűzkárosultak javára, szép bizonyásgul a magyar összetartásnak.

A magyar felsőház ülése

Budapestről jelentik: A felsőház az új törvényhozási évadban kedden tartotta első formális ülését. Az ülést Borhy György korelnök nyitotta meg, majd a korjegyzői tisztségek betöltésére került sor. Ezután felolvasták az országgyűlés ünnepélyes megnyitására szóló miniszterelnöki átíratot. A korelnök végül bejelentette, hogy a felsőház legközelebbi ülése szerdán délután lesz. Ezzel a formális ülés véget ért.

Az új magyar országgyűlés két házának együttes ünnepi ülését szerdán déli 12 órakor nyitja meg Horthy kormányzó a parlament kupolacsarnokában. A magyar államfő beszédét a rádió is közvetíti.

A német hadirepülőgépek sokkal jobbak mint az amerikaiak. — mondja Lindbergh

Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok sajtója a légi fegyverkezés pótköltségvetésével egyidejűen nyilvánosságra hozta Lindbergh ezredesnek a képviselőházban tett és eddig titokban tartott kijelentéseit. Lindbergh a képviselőház költségvetési bizottsága előtt kijelentette, hogy a repülőgépek számánál fontosabb azok minősége. Az Egyesült Államok földrajzi helyzete — mondotta — feleslegessé teszi nagy légi haderő fenntartását. Végül hangoztatta, hogy Németország messze felülmúlja az Egyesült Államokat a hadirepülőgépek minősége tekintetében.

Egy részvényíársasági közgyűlésen meghalt Teleszki volt magyar pénzügyminiszter

Budapestről jelentik: A Hazai Fésüsfonó és Szövögyár R. T. keddelben 12 órára a Hitelbank helyiségébe közgyűlést hívott egybe. A közgyűlésre megérkezett Teleszki János titkos tanácsos, felsőházi tag, volt pénzügyminiszter, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elnöke is. Megkezdődött a tanácskozás, amelyen először egy devizaproblémát tárgyaltak. Teleszki a tárgyalás során hirtelen fejéhez kapott, leesett a székről s mire a kihívott orvos megérkezett, már halott volt.

Hull felhívása Berlinhez és Rómához

Az Egyesült Államok külügyminisztere gazdasági együttműködést kíván a tekintélyállamokkal

Londonból jelentik: Az alsóház hétfői ülésén ismét a szovjettel folytatott tárgyalások kerültek szóba. Chamberlain miniszterelnök a munkáspárti képviselők kérdésére kijelentette, hogy ebben az ügyben csak annyi a mondanivalója, hogy William Strang Moszkvába utazott. Az ülés további során a képviselők az angol kormányhoz az albán helyzettel kapcsolatos állásfoglalásáról intéztek kérdéseket a miniszterelnökhöz.

William Strang repülőgépen utazott Moszkvába. Varsóban megbeszélte az utat. Az angol diplomata elutazása előtt jelen volt azon a megbeszélésen, amely Halifax külügyminiszter és Majszki londoni szovjetnagykövet között folyt le és amelyen a Moszkvába küldendő angol-francia tervezetet ismertették. Varsói jelentés szerint Strang nélfőn este az angol követségen vacsorázott. A Reuter-iroda tudósítója szerint nem tartják valószínűnek, hogy Moszkvába való továbbutazása előtt érintkezésbe lép a lengyel hivatalos körökkel.

HALIFAX NEM AD FELVILÁGOSÍTÁST

Londonból jelentik: A lordok házában ülésén Halifax külügyminiszter általános várakozás ellenére nem magyarázta meg csütörtöki beszédét, csupán annyit állapított meg, hogy nem tartja időszertűnek és megfelelőnek, hogy beszédét magyarázatokkal kísérje, mert ennek nem lenne sem vége, sem hossza. Ami a szovjettel folyó tárgyalásokat illeti, kijelentette, hogy ezeket a tárgyalásokat Strang folytatja Moszkvával és így a részletekről még nem nyilatkozhat.

A BIZALMATLANSÁG ELOSZLATÁSA

Rómából jelentik: Az II. Telegrafo vezércikkében Giovanni Ansaldo hangoztatja, nem akarja feltételezni, hogy az angol államférfiak békülékeny kijelentései nem egyebek merő taktikáznál és tenni akar az angol miniszterelnök és a külügyminiszter kijelentéseinek őszinteségében. De éppen ezért e kijelentésekkel kapcsolatban bizonyos ellenvetésekkel kell élni.

Chamberlain beszédének lényegét Ansaldo a következőkben foglalja össze: »Készek vagyunk Németország vagy bármely más hatalom követeléseit a tárgyalóasztalnál megvitatni, feltéve, ha meg vagyunk győződve arról, hogy az, aki kér tőlünk valamit, lemond az erőszak alkalmazásáról.« Ebből az látszik, hogy az angol miniszterelnök a tengelyhatalmakkal való tárgyalást erkölcsi jellegű engedményhez köti. Ennek az előfeltételnek megvalósulása a nemzetközi bizalom helyreállításával lenne egyenértékű. Kérdezzük most már, hogy a tengelyhatalmak mivel teremthetik meg Chamberlainben azt a meggyőződést, hogy nem akarnak

erőszakhoz nyulni? Talán úgy, hogy abhagyják fegyverkezéseiket vagy felfüggesztik önállósági politikájukat vagy pedig lemondanak az angol-francia-orosz szövetség ellensúlyozására megkezdett diplomáciai munkáról? Chamberlain jól tudja, hogy mindez lehetetlen. Beszédének feltételes része tehát ugylátszik abból az alapvető felsőbbeségi érdekből és bizalmatlanságból ered, melyet az angolok a tengelyhatalmakkal szemben éreznek. Ennek a bizalmatlanságnak lényege az, hogy a tengelyhatalmak nem olyan tisztességes államok, mint Anglia vagy Franciaország, ezekkel tehát nem is lehet egyforma alapon tárgyalni.

Ezek az érzelmek olyan állapotot teremtettek, amely lehetetlenné tesz mindenféle közéletet. Mindaddig, amíg az angolok nem tudják eloszlatni magukban a tengelyhatalmakkal szemben táplált bizalmatlanságukat és teljesen alap nélkül erkölcsi felsőbbrendűségi érzésüket, egyetlen lé-

Hull beszéde

Washingtonból jelenti a Reuter-iroda: Amerikai politikai körökben Hull külügyminiszter legutóbbi beszédét Németországhoz és Olaszországhoz intézett formászerű meghívásnak tekintik, hogy gazdasági kérdésekben egyezzenek meg az Egyesült Államokkal és gazdasági szerződéseiket alkalmazzák a nemzetközi gazdasági helyzethez. Továbbra is reméljük — mondotta Hull —, hogy a jövőben a világ minden nagyhatalma egyetértő és együttes gazdasági programot követ. Ha két nagy nemzet saját programja szerint jár el, a világ különböző, egymással szembenálló érdekkörökre oszlik. A világnak azonban békére és a gazdasági kapcsolatok helyreállítására van szüksége, mert egyedül ez vezethet jóléthez és haladáshoz.

STRANG NEM VISZ KÉSZ TERVET MOSZKVÁBA

Londoni jelentések szerint William Strang nem kész tervet visz magával, hanem meglehetősen széleskörű felhatalmazással indult Moszkvába, ahol közli az angol nagykövettel, hogy milyen határig hajlandó az angol kormány

engedékenységet tanúsítani a szovjet felfogásával szemben. Francia körökben is hangsúlyozzák, hogy az angol külügyi hivatal megbízottja nem vitt magával megszüvegezett francia-angol egyezménytervet. Francia körök remélik, hogy Strang sikerrel teljesíti kényes és nehéz küldetését.

Spanyolország fokozatosan leszereli hadseregét

és hű marad barátaihoz

Rómából jelentik: Az Olaszországban tartózkodó spanyol katonai küldöttség Rómából Torinóba érkezett. A küldöttséget nagy lelkesedéssel fogadták. Torinóból a spanyol katonatisztek Aostába utaztak, ahol résztvettek egy katonai iskola nagygyakorlatán.

Madridi jelentés szerint Wohltat német államtanácsos hétfőn Spanyolországba érkezett, hogy érintkezésbe lépjen a spanyol kormányférfiakkal a német birodalom és Spanyolország gazdasági kapcsolatainak továbbfejlesztése ügyében.

Spanyolországban június első felében további korosztályokat szá-

badsgoltak. Novemberig előreláthatóan valamennyi mozgósított korosztályt elbocsátják.

Rómából jelentik: Suner spanyol belügyminiszter elutazása előtt nyilatkozott a Stefani-iroda munkatársának. Nagy csodálattal szölt a fasiszta Olaszországról, különösen Mussoliniról, majd kijelentette, hogy Spanyolország mindig baráti kapcsolatokat tart fenn Olaszországgal, Németországgal és Portugáliával. Csak Spanyolország ellenségei gondolhatnak arra — mondotta —, hogy Spanyolország lemond barátairól azok kedvéért, akik mindent elkövettek, hogy Spanyolország el-

NOVISZÁDI REFORMATUS OLVASÓKÖR

Június 17-en, szombaton este szabadtéri színpadon

a fiorgosi Gyöngyösbokréta

vendégszereplése, kertmegnyitóval egybekötve — Utána reggelig tánc. — Jegyek elővételben 25.— dinártól 19.-ig Abraham könyvkereskedésében és a Kör felügyelőjénél Telefon 28-24 kaphatók 4189

pést sem lehet tenni a megegyezés irányában — írja Ansaldo.

SIMON: MINDNYÁJAN A BÉKÉT AKARJUK

Londonból jelentik: Sir John Simon kincstári kancellár Yarmouthban beszédet mondott, amelyben annak a szilárd meggyőződésének adott kifejezést, hogy Angliának a béke biztosítására irányuló törekvéseit siker koronázza. Mi az együttműködés hívei vagyunk — mondotta — hiszünk az »Élni és élni hagyni« elvben mindaddig, amíg minden nemzet és minden állam méltányosságot tanúsít a többiekkel szemben. Az angol nép nem akar ok nélkül beleavatkozni idegen népek ügyébe. Mindnyájan a békét kívánjuk mindaddig, amíg a világbéke az általunk igazságosaknak és méltóknak elismert elvek alapján fentartható. A világtörténelem során már sokkal súlyosabb viharokkal megbirkóztunk, mint a mostani.

veszítse szabadságharcát. Európának békére van szüksége, de a világ egy része még mindig azt hiszi, hogy a béke azoknak az igazságtalanságoknak a fenntartása, amelyek egyes országoknak fölényt biztosítanak, mások számára pedig megalázást jelentenek. (A. A.)

Mallorca szigetén az olasz-spanyol barátság hangsúlyozására nagy ünnepséget rendeztek. Az ünnepségen kiosztották az elutazó olasz repülőknél a spanyol kormány kiüntetéseit, az olasz repülők parancsnoka pedig az olasz kormány kiüntetéseit nyújtotta át a spanyol repülőknél.

Elsülyedt egy vizirepülő- gép

9 utasát megmentették

Bombayból jelentik: A Centurion nevű nagy angol vizirepülőgép Kalkutta közelében elsülyedt. A gépet éppen a légi kikötőbe akarták bevontatni. A Centurion 18 tonnás vizirepülőgép volt, amely Southampton és Sydney között teljesített szolgálatot. Egy erős szélroham következtében a már vizen sikló gép orrával a vízbe furódott, erősen megsérült, majd elsülyedt. A repülőgép ötfőnyi legénységét és négy utasát sikerült megmenteni.

Nyomában vannak a kladnói gyilkosnak

Kladnából jelentik: A német rendőrfőtörzsörmeister gyilkosának nyomában vannak. A gyilkos elfogása után német részről újabb rendszabályok életbeléptetését nem tervezik.

Amerika visszahívta tiranai követét

Washingtonból jelentik: Hull külügyminiszter kijelentette, hogy az albán hatóságok a következőket köztölték az Egyesült Államok tiranai követével:

— Az albán külügyminisztérium elhatározta, hogy az Albániában levő külföldi diplomáciai képviselőket többé nem illeti meg a területenkívüliség joga.

Hull külügyminiszter ennek értelmében utasítást adott az Egyesült Államok tiranai követének, hogy a követség tisztikarával együtt térjen vissza Amerikába.

Három szlovák katonai repülőgép Lengyel- országba szökött

Varsóból jelentik: A lengyelországi Deblin környékén, Varsótól délkeletre három szlovák katonai repülőgép szállt le. A repülőgépek legénysége kijelentette, hogy átszöktek Lengyelországba. A gépeket a lengyel katonai hatóságok rendelkezésére bocsátották.

HALLÓ!

A »Saint Louis« hajó 907 zsidó menekültje engedélyt kapott a hollandi kormánytól, hogy Hollandia területén letelepedhessenek.

Drezdenben véget ért a tizenharmadik nemzetközi mezőgazdasági kongresszus. A záróülésen marquis de Vogiz beszédet tartott és kijelentette, hogy a kongresszus előkelő szellemben, a teljes megértés jegyében folyt le a megjelentek általános meglepődésére. Van Rapard holland delegátus beszédében a német kivitel szükségességét hangoztatta és az európai államok közötti áruforgalom kibővítését sürgette.

Illetékes német helyen a leghatározottabban megcáfolják azokat a külföldi laphíreket, hogy a cseh-morva védett területet a birodalomba akarják bekebelezni. Német helyen közölték azt is, hogy a protektorátus mai formája egyáltalán nem változik.

Roosevelt amerikai elnök különvonnattal West Pointből Washingtonba utazott.

Hitler kancellár Bécsből Obersalzbergbe utazott. Utközben Linzben pihenőt tartott. Amikor a linziek értesültek Hitler érkezéséről meleg rokonszenv tüntetést rendeztek mellette.

Rómából repülőgépen Tiranába érkezett Botai olasz közoktatásügyi miniszter az albániai minisztérium államtitkárával, Beninivel, valamint több magasrangú tisztviselővel. Az olasz minisztert és kíséretét a tiranai repülőtéren Jakomoni tábornok, az albán hadsereg parancsnoka, Vrlaci miniszterelnök, a kormány tagjai és számos előkelő személyiség fogadta.

Gróf Volpi di Mizzuratti olasz tárca nélküli miniszter a trieszti »Assicurazione generali« elnöke, aki üzleti tárgyalások céljából Budapesten tartózkodott, résztvett azon az ebéden, amit Reményi-Schneller magyar pénzügyminiszter adott tiszteletére. Az ebéden megjelentek még Kunder kereskedelmi, Teleki Mihály földművelési miniszterek, Imrédy volt miniszterelnök, Fabinyi volt pénzügyminiszter, Cerutti olasz nagykövet és számos előkelőség. Gróf Volpi az ebéd után elutazott a magyar fővárosból.

Macdonald angol gyarmatügyi miniszter Genfben utazott, ahol a Népszövetség mandátum-bizottsága előtt a palesztinai brit politikát fogja ismertetni.

A lengyel szenátus megszavazta a kormány törvényjavaslatait, amelyeket előzőleg a képviselőház is elfogadott. Ezek között több van, amely a lengyel nemzetnek háboru esetére szóló megszervezéséről intézkedik.

Jeruzsálem környékén két arab banda összeütközött angol katonasággal. Az összeütközés alkalmával több bandita életét vesztette.

Hágai jelentés szerint a május 19-i hollandi királyi rendelet alapján változtatja meg a holland hadsereg eddigi szervezeti beosztását. A rendelet a gyalogság és tüzérség közötti együttműködés céljait szolgálja.

A washingtoni spanyol nagykövet tárgyalásokat folytatott Welles amerikai államtitkárral 300.000 bálnagyapot megvételéről.

Négy magyar jezsuita elindul a „babona birodalmába“

Krisztus keresztjének harca az elemi csapások, járványok és véres háborúk földjén

(Budapest, június) — Hogy mi fiatal misszionáriusok kik vagyunk? — ismételte meg a kérdést az alig 24 esztendő jezsuita. Aztán így válaszol:

— Itt születünk a magyar földön és innen visszük mi négyen: Rab Pál, Vajda Tibor, Cser László skolasztikusok és Császár György segítőtestvérünk az evangéliumi igazságot az ősi, hatalmas országba — Kinába.

SZOLGÁLNI ÉS DOLGOZNI

A kolostori fogadószobában keményen pattognak a szavak.

— Harca készülünk fel: szolgálni és dolgozni megyünk. A Szentföldön küzdött Szent Ignác oltása fogant bennünk, aki rendünket, a legnagyobb missziós társaságot alapította. Küldetésünk a »propagatio fidei«, a hittérítés; az egyházért, a pápasággal küzdünk az első fronton.

Augusztus első napjaiban indulunk Kinába, mely ezer sebből vérezve kívánja megváltását.

— Pekingtől nem messze, Ho-Pei tartományba megyünk. Missziós központunk Taming-Fu, a patinás kínai város. Tartományunk csak tizenöt éve a miénk. Előttünk francia papok végezték a pasztorációt.

Hirtelen lírai forróság színezi hangját és lelkesen tolmácsolja, hogy mióta a magyarok átvették a missziót, a nép ellenállása gyöngült. A franciákat általában nem fogadták szívesen. A magyar lélek az ősi rokonság kapcsán könnyebben tör át az ősi kínai tartózkodás falait.

— A tamingi apostoli prefektúrán kétféle kínai él. Területe

A verző kereszténység

... a segítőtestvérek munkájáról hallunk érdekes részleteket.

Ők leginkább ipari, kereskedelmi vonatkozásban és a házimunkák terén hasznosítják magukat. De tévedés lenne azt hinni, hogy a páterek nem végeznek hasonlókat. A kínai élet minden munka válogatás nélküli elvégzését parancsolja.

Kína a legnagyobb misztifikáló és elképesztő rém ebben a modern világban.

Egy látszólagos zűrzavar, mely saját léttörvényeinek engedelmeskedik és játssza életdrámáját. A lelkükön a buddhizmus és szioizmus negatív filozófiái:

mosolyogva verselnek, tünnyán és koplalva várják a Nirvánát.

És mindezek felül a legrosszabbul kormányzott és legkorruptabb nemzete a világnak.

— Hogyan végzik ezt az emberfeletti küzdelmet?

— Az elmondottak nyomán tornyosuló akadályokat csak a legnagyobb nehézségekkel tudják páte-

8640 négyzetkilométer, melyen 34 jezsuita szerzetes működik. Keresztényeink száma körülbelül 30 ezer, de ez folytonos hullámlásban van. Mert a kínai felveszi ugyan a keresztiséget, bármikor jöhet aztán valami elemi csapás, amely meglazítja a kapcsolatot a nép és lelki atyja között.

Sokszor egyszerűen hónapokra eltűnik ezer és ezer lélek valamely vidékről.

A nyomor, vagy kalandvágy űzi őket ismeretlen helyre. A veszedelem megszüntével térnek csak vissza elfelejtett kereszténységükkel együtt. Nagyon nehéz az évezredek babonáját elnémitani lelkükben.

— Mi először a pekingi nemzetközi rendházba megyünk. A teológiát végezzük itt és a nyelvet sajátítjuk el kínai mesterektől. Ez ugyanis nagyon érdekes kérdés. A gyakorlat azt mutatja, hogy legokosabb, ha a nyelvvel itthon semmit nem foglalkozunk.

Roppant nehéz a kínai nyelv.

A missziós munkában tapogatózó teológus korán ébred arra, hogy amikor már azt hiszi, megtanult kínaiul, tulajdonképpen semmit sem tud. Munkája folytán a legkülönbözőbb vidékekre viszi el sorsa, valóságos Lao-tug-ot, magyarán falukutatót végez, természetesen a legváratlanabb körülmények között, mert

Kína tele van meglepetéssel.

És így kerül azután színpompás idiomáinak virágoskertjébe, ahol ismét nekifoghat kínaiul tanulni. Hogy a nyelvjárás bonyodalma érzékeltessék, megemlítem, hogy például Tamingban a jó Istent Tien-dzsi-nek mondják, míg csak valamivel délebbre thi-czi-nek. Ez csak egy példa, de odakint számos változatban tenyészik.

reink leküzdeni. Ehhez ... hogy a népet minden ősi kultúra ellenére, a legsötétebb babona fonja körül. Egyik páterünk írja, hogy a nép, mely a sáskajárás veszedelmét egészen megszokta, az egyik évben elmaradt csapás feletti örömeiben

rögtön kreált magának egy »sáska-szellemet«.

melynek külön pagodát épített.

A BORZALMAK ORSZÁGA

— Az 1937—1938-as év a megpróbáltatások esztendeje volt. Óriási földrengés vonult át területünkön. Utána óriási esőzések indultak meg.

Döngölt földházaink, plébániáink, iskoláink és menhelyeink, tömegesen mállottak szét és váltak a földdel egyenlővé. Egy másik páterunk úgy tudósít, hogy miután az éhínséges nép a fák kérgét lehántotta, az iszapos, zsiros földet itta meg vízben oldva.

A nép ilyenkor elfordul bálványá-

tól, leköpi, lefekszik éhezni és így várja a halált.

— Az árvizet járvány követte. Emberek ezrei pusztultak halomra. Azt a vidéket, ahol picinyke termést hagyott meg a pusztító idő, a földönfutók rablőhordákba csoportosulva lepték el és fosztották ki az utolsó kölesszemig.

— Erre a tenger keserűségére végső véres csapást mért a háboru. Ilyen körülmények között aztán voltak hosszú hónapok, melyek alatt hitéletéről ugyyszólván szó sem lehetett.

— A japánok hogyan viselkednek a misszióval szemben?

— Nehéz kérdés — szól válasza. — Hivatalosan türelmesek és segítik a pasztorációs munkát, de a népben és területben végzett véres munkájukat ez nem enyhíti. A missziók házeit egyezmények védik, de ez nem imponál a japán bombáknak. Páter Zamár például így ír: »Uj központom a kínai putri rendszer szerint épült meg, de a legnagyobb nehézségek között, mert a háboru miatt sem szeg, sem bármiféle vasholmi nem kapható. A japánokat rendszerint rablőhordák és a vörös lándzsások csapata követi.

Moszkva keze ide is elér.

— Fellázítják a népet, hazafiakká válnak és a végén minden ti-vornyás evésbe-ivásba fullad, mint a legtöbb kínai hazafias föllángolás.

A KERESZT EREJE

— Páter Herpy a következőket írja Tsingfengből: »Amióta a japánok megüzenték a háborút, azóta Tsingfeng lakossága állandó lázas mozgalomban van. Mielőtt ide értek volna a japánok, hónapokon keresztül özönlöttek a pogányok a misszióba, itt minden lehető zugot megtöltöttek gabonával, butorokkal, az udvart sem kivéve. A misszió képe olyan volt, mint valamikor gyermekkoromban a Teleki-téri zsidóház. A kóbor kutyaik egész serege lebzselt udvarunkon. A város patkány- és egérállományának számottevő része is alkalmas fedél alá jutott a misszió raktáraiban. Kápolnám teljesen megtelt. Eleinte még gondolni sem mertem arra, hogy ezekből a menekülőkből egyszerre keresztények legyenek. Tele torokkal imádkozták a hosszú reggeli és esti imádságot.«

— Mégis mindezeknek a borzalmaknak, a gyilkolásnak és halál-nak ellenére,

a kereszt ereje diadalmasan tör az igazság útját.

Legsúlyosabb évünkben, a tavalyi esztendőben is 800 lélek ismerte meg a krisztusi világosság fényét, kegyelmét és részesült a kereszt-ség szentségében. Az elmúlt hónapban tért meg a legliválőbb kínai festőművészek egyike: Csong Satz, aki a keresztiségben az Angelicus nevet választotta. Óriási jelentősége van annak, hogy hozzá hasonló nagyságok zárják az Isten szavát magukba.

A beszélgetésnek vége. A kolostori fogadószobára megint ráborul a csend. Négy fiatal misszionárius, lelkében Krisztus békéjével, elindul a rémület országába.

vitéz Szabó István

A noviszádi semmitőszék megduplázta Dolovác Bránko sztár.becsei rendőrőrmester büntetését

A bíróság magáévá tette az ügyész álláspontját

A noviszádi törvényszéken a múlt év február 23-án tárgyalták Dolovác Bránko sztár.becsei rendőrőrmester ügyét. Dolovác a vádirat szerint 1937 július 19-én elrendelte, hogy a rendőrök vigyék be az őrszobára Doroszlovácski Daniló gazdálkodót, majd egy napra minden ok nélkül megfosztotta szabadságától. Dolovác önkényes eljárását még azzal is tetézte, hogy a zárkában rátámadt Doroszlovácskira és kardjával olyanokat ütött a fogolyra, hogy Doroszlovácski karja súlyosan megsérült.

A tárgyaláson Dolovác a legkézenfekvőbb kifogásokkal védekezett, így többek között azzal is, hogy Doroszlovácski ellenszegült a rendőröknek, valamint neki is és szidalmazta őket. A kihallgatott rendőrök egy része szintén ilyen értelemben tette meg vallomását, a bíróság azonban nem adott helyt a vádlottak védekezésének, hanem a súlyosan terhelő tanuvallomásokra alapította ítéletét, amelyben bünsnek nyilvánította Dolovácot és

6 havi, valamint 15 napi szigorított fogházra ítélte.

Az államügyész szigorításért, az éltelt a szigorú ítélet ellen felebbezett.

A noviszádi semmitőszéken most tárgyalták a felebbezések ügyét. A semmitőszék elvetette a vádlott védekezését, ezzel szemben helyt adott az államügyész felebbezésének és Dolovác Bránko büntetését a megegyezésére, 6 havi és 15 napi szigorított foghárról

13 havi szigorított fogházra emelte.

Választások a szubotici Munkásbiztosítónál

Dr. Hill Alekszandart és Gálffy Ottiliát orvosokká választották

A szubotici Munkásbiztosító pénztár igazgatósága kedden délelőtt ülést tartott, amelyen Nikolics Bozsidar elnökölt. Az ülésen több fontos állás betöltéséről határoztak. Főkönyvelővé Szlarić Antet, hivatalnok orvossá dr. Hill Alekszandart, szerződéses orvossá pedig dr. Gálffy Ottiliát választották meg. A palicsi szanatórium orvosi állásában meg erősítették dr. Mezei Istvánt, bakteriológussá dr. Schaffer Aladart választották, kilenc tisztviselőt pedig magasabb fizetési osztályba léptettek elő.

Az orvosi állások betöltése általános melegekedést kelt a munkásbiztosító tagjai körében.

Az igazgatóság választása hivatott, kiténő orvosokra esett. Dr. Hill már hosszabb ideje szerződéses orvosa a munkásbiztosítónak, dr. Gálffy Ottilia pedig egyik legtehetségesebb, legképzettebb tagja a fiatal szubotici orvosgárdának, aki hosszabb ideig a szubotici kórházban működött, jelenleg pedig a szentia kórház orvososa.

Az igazgatóság a fül és gége orvosi állás betöltését elhalasztotta.

A beográdi rádió műszerelőjét, Jukics Stefánt kellemetlen baleset érte Feketicsen

A topolai lányszöktető elütött egy kislányt és maga is megsérült

Feketicsről jelentik: A feketicsi Bautz-vendéglő előtt könnyen végzetessé válható baleset történt. A beográdi rádiótársaság propaganda autója az esti órákban gramofonlemezéről hangversenyt adott, ami nagy csődületet eredményezett. Különösen a gyerekek tolongtak a nemzetközi uton álló autók körül. A közlekedési járművek csak lassítva haladhattak, így lassu iramban hajtott a Klein Rudolf kereskedő kölesönként motorkerékpárját Jukics Stefán, a rádió műszerelője is, aki mint ismeretes, nemrég

nagyon visszatetsző lányszöktetési botrányt okozott Bács-Topolán.

Amikor Jukics az autó mellett el akart haladni, hirtelen Jung Károly mészáros hároméves kislánya

akart átfutni előtte az uton. Jukics fékezett és kitért, de a szerencsétlenséget nem tudta elkerülni,

elütötte a kislányt és maga is felbukott a géppel.

Szerencsére nem történt komolyabb baja sem a kislánynak, sem Jukicsnak, sőt a gépnek se, kisebb horzsolások származtak csak az összeütközésből. Jukics ur azonban, amennyiben gyengén áll a gardrob tekintetében, nagy kellemetlenségbe jutott, mivel ruhája úgy összerongyolódott, hogy lányszívek hódítására csöppet sem ad megnyerő külsőt.

A szerencsétlenség miatt egyébként a rendőrség megindította a vizsgálatot annak megállapítására, hogy a történetekért kit terhel a felelősség.

Szökik a vőlegény?...

Az elhagyot menyasszony nem hisz a megtérő vőlegénynek

Petrovgrádról jelentik: Megirtuk annakidején, hogy Bancesov Radivoj jásatomi-csi ügyvédi irnok 1938 december hó 16-án megszöktette Prokle Terézia 17 éves leányt, majd néhány nap mulva elhagyta és egy másik leánnyal szökött meg.

Prokle Teréz szülei ezért bünvádi feljelentést tettek Bancesov ellen, akinek ügyét kedden tárgyalta a petrovgrádi törvényszéken dr. Jovánovics Jován büntető egyesbíró.

Mielőtt érdemleges tárgyalásra került volna sor, a bíró felszólította a feleket, hogy béküljenek

ki. A vádlott kijelentette, hogy hajlandó kibékülni. Hasonló kijelentést tett a leány apja is, de hozzá tette, hogy csak abban az esetben hajlandó a békülésre, ha Bancesov elveszi leányát feleségül. Az ügyvédi irnok ezt is megígérte, ámde Prokle Teréz

biztosítékokat követelt,

mielőtt békülne, mert amikor megszöktette Bancesov, akkor is megígérte, hogy elveszi feleségül, mégis elhagyta és másik leányt szöktetett meg.

A bíróság úgy döntött, hogy a tárgyalást október 3-ig elnapolja. Ha Bancesov addig

elveszi a leányt feleségül,

akkor beszüntetik ellene az eljárást, ellenkező esetben felel a lányszöktetésért.

A perencesiu tragédiája...

Az Avala hajóról a Dunába esett és megfulladt

Néhány héttel ezelőtt jelentkezett a munkásbörzén és néhány noviszádi vállalkozónál egy tizenhétéves, megnyerő külsejű fiatalember. Elmondta magáról, hogy Mihajlovics Mihály a neve, 1922-ben született Mohácson, törvénytelen gyermek. Nem sokkal születése után anyját elhagyta vadházastársa, az apja, rövid idő mulva pedig az anyja is elhagyta. Teljesen magára maradt, a legszomorubb sorsot élte. A magyar hatóságok, mint idegen munkanélkülinek megtagadták ottartózkodását, több európai várost, országot bebarangolt, de

sorsán sehol sem javíthatott.

Mihajlovicsot megszánták Noviszádon és csakhamar perencesi minőségben elhelyezkedett az

»Avala« kirándulóhajón. A hajó személyzete hamar megszerette a szomorkás fiút, aki a kérdezőknek elmondta, megtudta, hogy anyja Beográdban él valakivel, szintén vadházasságban, kereste is egy ideig, de amikor belátta, hogy anyja menekül előle, nem zavarta tovább, hanem a hazátlanok további sorsára ítélte magát. A hajó vasárnap este 9 óra felé mintegy másfél kilométerre volt Bácskapalánktól, amikor a fedélzeten tartózkodó utasok hirtelen

csobbanásra lettek figyelme-

szek. Azonnal jelentették észrevételüket a hajó kapitányának, aki szemlét tartott a személyzet fölött s megállapította, hogy Mihajlovics Mihály eltűnt a hajóról. A hajó

azonnal lehorgonyzott és keresni kezdték az eltűnt fiút, fáradósuk azonban hiábavaló volt.

Mihajlovics Mihály örökre eltűnt a hullámokban.

Az »Avala« tovább futott, halászok vették át a halottkutatás szomorú munkáját, a mai napig eredménytelenül. A vizsgálatnak nem sikerült megállapítani, hogy a szerencsétlen sorsu fiu öngyilkos lett-e vagy véletlenül zuhant a Dunába. A személyzet valómása szerint Mihajlovics

nem tudott uszni,

így akár véletlenül, akár öngyilkossági szándékból kifolyólag került a Duná hullámaiba, hányatott élete ott örökre nyugalmat talált.

Két évről ötévi fegyházra szigorították

a horgosi férjgyilkos asszony ügyét

A noviszádi semmitőszéken tegnap délelőtt tárgyalták Kovács Józsefné horgosi asszony gyilkosságának ügyét. Kovács Józsefné, mint azt annak idején megirtuk, a múlt év október 5-én reggel

baltával agyonverte férjét,

Kovács Józsefet. A szerencsétlen férfi kissé szerette az italt és ittas állapotban nem valami gyengéden viselkedett feleségével szemben. Igaz ugyan, hogy Kovácsné sem volt angyal és nagyon értette ingerelni férjét. Október 4-én késő éjjel tért haza Kovács és ittasan dőlt le aludni. Nem sokkal később felesége költögetni kezdte, követelte tőle, hogy segítsen neki a tejszállításban, Kovácsék ugyanis tejkereskedéssel is foglalkoztak. Az ittas Kovács előbb szép szóval kérte a feleségét, hogy engedje egy kicsit aludni, majd anynyira felizgult felesége minősíthetetlen viselkedésén, hogy régi recept szerint két kiadós pofonnal kísérelte meg jobb belátásra bírni az asszonyt. Az ütlegek elvették az asszony józan esztét, felkapta a közelben heverő baltát és agyonverte vele Kovács Józsefet.

A szubotici törvényszéken január 13-án tárgyalták a gyilkosság ügyét s a bíróság erősen felindult állapotban elkövetett emberölés vétsége címén 2 évi fegyházra ítélte Kovács Józsefnét. Az ítéletet megfélebbezték s az ügy a noviszádi semmitőszék elé került, amely tegnap délelőtt hozott végleges döntést. A semmitőszék helyt adott az ügyész szigorításért történt felebbezésének, Kovács Józsefnét gyilkosság büntetésében nyilvánította bünsnek és az elsőfoku bíróság kétévi fegyházbüntetését

5 évi fegyházra szigorította.

AMERIKÁBAN LEFÜRÉSZELIK A SZARVASMARHÁK SZARVÁT:

Mivel a marháknak most már nem lesz szarva

A nevük sem lesz már eztán szarvasmarha

Csak egyszerű marha, kiben az ész pihen

S így az ő nevük nem különböz semmiben

Azok nevéből, akik kitalálták Hogy a szarvasmarhák szarvaít levágják.

SANYARU VENDEL

A jéghegyek késleltetik az angol királyi pár hazautazását

Washingtonból jelentik: VI. György király a kanadai határról Roosevelt elnöknek táviratot küldött, amelyben mind a maga, mind a királyné nevében köszönetét fejezi ki a baráti fogadtatásért. Az angol király — a nemzetközi szokásoktól eltérően — táviratát nem diplomáciai uton, hanem közvetlenül küldte meg Roosevelt elnöknek, ezzel is hangsúlyozni kívánva a látogatás bizalmas baráti szellemét.

Az amerikai sajtó különleges jelentőséget tulajdonít az angol királyi pár látogatásának. Általános az a vélemény, hogy az angol birodalom és az Egyesült Államok a jövőben a felmerülő kérdésekben azonos felfogást vallanak. Az amerikai sajtó szövetségi, hogy mintegy 100 képviselő és 24 szenátor tüntetően távolmaradt az angol király fogadtatásától. Ennek oka az, hogy a törvényhozók választói nagy többségben ir nemzetiségűek.

A Matin tudósítójának jelentése szerint Ujfundlandtól délre ismét jéghegyeket jeleznek. Ha a jéghegyek néhány napon belül nem vonulnak el, valószínű, hogy az angol királyi pár hazautazását néhány nappal el kell majd halasztani.

Veszedelemes leánykereskedőket tett ártalmatlanná a szuboticei rendőrség

A leánykereskedők hálózata az egész országra kiterjedt — Az elveiemült házaspár Szubotican és környékén szedte adatait

Kedden reggel kitűnő fogást csinált a szuboticei rendőrség. A bűnügyi osztálynak tudomására jutott, hogy veszedelemes leánykereskedők garazdálkodnak Szubotican és tömegesen szállítják az ország különböző városainak éjszakai vendéglőibe a megtévesztett, gyanútlan fiatal leányokat. A rendőrség gyanúját megerősítette az a körülmény is, hogy a nemrégben Beogradban leplezett leánykereskedők szuboticei egyénekkel is összeköttetésben álltak, de nem voltak hajlandók megnevezni, hogy kik segítették őket erkölcsstelen üzemeikben. A nyomozás szála egy gyanúsított házaspárhoz vezetett. Megállapították, hogy Petrárs Mihály munkás feltűnően sokat utazik a környékbeli falvakba, így Horgosra, Sztárankanizsára, Szentára és

fiatal leányokkal tér vissza, akik azután nyomtalanul eltűnnek a városból.

A rendőrség megfigyelés alá vette a gyanúsított házaspárt és kedden

reggel váratlanul házkutatást tartott Toplicska uccai lakásukon. A házkutatás eredménnyel járt, amennyiben Petrárséknál különféle címeteket találtak, ezenkívül feljegyzéseik voltak kiterjedt üzleteikről. Petrárs és feleségét letartóztatták és még a délelőtti folyamán ki is hallgatták. Eleinte tagadták az ellenük emelt súlyos vádakat, de a lakásukon talált bizonyítékok sulya alatt megtörték és beismerték, hogy tényleg fiatal leányokat »közvetítettek« szmederevói, leszkováci, kraljevói, borovói és vukovári éjjeli mulatóknak.

de vrsaci, kikindai, vinkovci éjszakai kocsmákkal is összeköttetésben voltak. Legutóbb egy leszkováci mulatónak szállítottak két rászedett szentai fiatal leányt.

A rendőrség nagy apparátussal folytatja a nyomozást és érintkezésbe lép mindazon városok rendőrségeivel, amelyek éjjeli mulatóival összeköttetést tartottak a leánykereskedők.

— **TOPOLAI HIREK** Fontánvi József piaci árus raktárát egy Pubi néven ismert fiatalkoru bűnöző és társai feltörték s onnan gyümölcsöt és cukorkákat loptak. A csendőrség a fiatalkoruak ellen megindította az eljárást. Pubit a dologházba szeretné internálni a község — Kovács Szarka Péter házában annyira elszaporodtak a tyuktetvek, hogy tüzzel akarta kirtani. A tyuköl tetőzete tüzet fogott és legett, a nagyobb szerencsétlenségtől azonban a szomszédok önfeláldozó munkája megmentette a tulajdonost. — A Gazdakörben igen nagy az elkeseredés, mivel a Sztáribecsei-uton, amely a legforgalmasabb lehetetlen közlekedni a felgyülemlett víz miatt s a járókeiök úgy segítettek magukon, hogy a féldekre hajtottak s ilymódon a gazdák termésében tetemes károkat okoztak. A gazdálkodók most perre viszik az ügyet. — A kereskedők és járási italmérők és vendéglősök egyesülete tagjaitól a hátralékos tagdíjakat vegrehajtás utján szedi be

OLVASSA
A REGGELI UJSÁGOT

HIREK

A HÖMÉRSEKLET CSÖKKEN

Az ország déli és keleti részének kivételével, ahol derült az idő, Jugoszláviában felhős, meleg idő volt az elmúlt 24 óra alatt. Eső a vrbázi bányában és a felső tengeremelléken volt. A legalacsonyabb hőmérséklet Tuzlón 6, a legmagasabb Demir Kapiján 31 fok volt.

Időjárás június 14-re: (A nap két 351, lenyugszik 19.25 órakor.) Tulnyomórészt felhős idő várható helyenkint esővel és zivattal, a hőmérséklet csökken.

★

— **Kinek huzza a cigány...** Petrovgrádról jelentik: Kovács Pál 20 éves muzslyai legény a Baranyiféle kocsmában mulatott. Ugyanott szórakoztak Rostás János és Borbély János is, miután azonban Kovácsnak több volt a pénze, a zenészek csak neki huzták. Emiatt szóváltás támadt a legények között, majd amikor Kovács este kissé ittas állapotban hazafelé indult, a másik két legény megleste a sötét uccán és összeszeszurkálta. Kovácsot súlyos állapotban a petrovgrádi kórházba szállították.

— **Dr. Zemanek Dezső** gyermekorvos specialista szabadságra utazott. Visszajövetelét e helyen jelezni fogja.

— **Három óra alatt öt öngyilkossági kísérlet Beogradban.** A pancsevói hid közelében tartózkodó halászok tegnap délelőtti kimentettek egy nőt, aki már-már elmerült. A megmentett elmondta, hogy Pintér Máriának hívják, bácskatopoli születésű háztartásbeli. Hosszabb ideig élt Gyurisin József szabóval vadházasságban, azután jött egy zemuni molnár, akinek kedvéért elhagyta vadházastársát. Az új ember nem sokáig tűrte meg maga mellett, a legnagyobb nélkülözésekbe taszította, ezért elhatározta, hogy megöli magát és a pancsevói hídról a Dunába vetette magát. — Becker Anna 43 éves asszonyt mérgezési tünetekkel szállították kórházba. Becker Ana elmondta, hogy gyógyíthatatlan betegsége feletti elkeseredésében zsirszódaoldatot ivott. A szerencsétlen nő állapota életveszélyes. — Banda Leopoldina háztartásbeli szintén betegsége miatt akart megválni az élettől és ezért nagymennyiségű zsirszódaoldatot ivott. Az életuntat kórházba szállították, gyomormosásban részesítették, minden jel arra vall, hogy sikerül megmenteni az életnek. — Balabin Nadezsda 45 éves beogradai asszony elhunyt férje után való bánatában zsirszódával megmérgezte magát. Balabinnét kórházba szállították, az életnek azonban már nem lehetett megmenteni. — Nedeljkovics Zsivojin munkást azzal vádolta meg legjobban barátja, Csirics Petár, hogy ellopta a töltőtollát. Csirics azonnal csendőrért ment, mire Nedeljkovics a villamos elé vetette magát, amely elgázolta. Nedeljkovics kijelentette, hogy azért akart öngyilkos lenni, mert Csirics ártatlanul megvádolta. A szerencsétlen munkásnak mindkét lábát amputálni kellett, de az életnek megmentették.

— A nőiszabók szakosztálya tagjai és azok idősebb segédjei részére, akik a mestervizsgát kívánják letelni, szaktanfolyamot kíván tartani. A tanfolyamot abban az esetben tartják meg, ha elegendő résztvevő jelentkezik. Bejelentéseket a szakosztály elnöke, Pasics fogad el: Kralja Alekszandra 10. Noviszád.

— **Halálozás.** Varga Béni, közismert és köztiszteletben álló noviszádi iparos, hosszú szenvedés után meghalt. Az elhunyt tevékeny részt vett a noviszádi magyar egyesületekben, a Daloskörnek közel másfél évtizeden keresztül pénztárosa volt, amiért az egyesület dísztagjává is választotta. Évtizedeken keresztül tagja volt a Lövészegyesületnek is, a Református Olvasókörnek szintén alapító tagja volt. Varga Béni temetése ma délután 4 órakor lesz a Kralya Petra II. uccai gyászházból a Futaki uti református temetőbe.

— **A Daloskör** tagjainak figyelmébe. Varga Béni, a Daloskör dísztagjának temetésén a Daloskör testületileg vesz részt. Kérjük a dalosokat és a többi tagokat, hogy délután fél 4 órára legyenek a Daloskör otthonában, ahonnan a gyász házhoz megyünk.

— **Adókövetési tárgyalások Noviszádon.** A noviszádi városi adóhivatalban június 17-ig újabb adókövetési javaslatokat tettek ki közszemlére. A most kitett javaslatok közül június 23-án az órák, ékszereszek, temetkezési vállalatok, vállalkozók és szállítók, július 4-én az ügyvédek, bírósági végrehajtók és pénzügyi megbízottak, július 5-én a szülésznők, masszörök, kozmetikusok, zenetanárok, nyelvtanárok, táncitanítók, gyorsíró tanítók, újságírók, fogtechnikusok, július 8-án a szódavizgyárosok, gépfűrésztulajdonosok, cséplőgéptulajdonosok, öntödétulajdonosok, nyomdászok, műtálcások, vegytisztítók, pálinkaégetők, cinkográfusok, bélyegzőkészítők, cukorkakészítők, kocsigyártók, üvegkőszűrők, harisnyakészítők, július 10-én az órák és ékszereszek, kalaposok, kalap- és sapkakészítők, szűcsök, táskakészítők, optikusok, kalapkereskedők, július 11-én a borbélyok adókövetési javaslatait tárgyalják.

— **Bronz-kori leletek a noviszádi repülőter alatt?** A noviszádi repülőterén legutóbb végzett munkálatok közben több méter mélységben csontvázakra és ősi művü edényekre bukkantak a munkások. A noviszádi műkedvelő archeológusok a leletek szemlélése után kijelentették, hogy a bronzkorszakból származnak.

— **Gyilkolt a nap.** Két héttel ezelőtt még mindenütt nagy eszések-ről panaszkodtak, a hirtelen napsugarasra fordult idő viszont most egymás után szedi áldozatait. A meleg idő ugyanis arra csábítja még az uszni nem tudókat is, hogy megfürödjenek, aminek következtében az elmúlt héten már nem kevesebb, mint hét áldozata lett a fürdőzésnek. A nap égető, de a víz még nem melegegett fel annyira, hogy fürdésre alkalmas lenne. A nap melegének egyébként Vrbáson halálos áldozata is lett kedden. Schwarz Dániel vrbázi borbély huzamosabb ideig tartózkodott a napon s a 49 éves férfi napszúrást kapott. Schwarz érezte rosszullétét, árnyékba is vonult később, de már megkészt: elvesztette eszméletét és rövid idő múlva meghalt. A napszúrás megölte.

Megszűnik a borraivaló Sztáribecsen. A sztáribecsei Jugorasz pincérszakosztálya kollektív szerződést kötött a szállodásokkal és vendéglősökkel. A megállapodás értelmében a kiszolgálásért 10%-ot számítanak fel egy a vendéglősökben, mint a szállodákban. A szerződésben szabályozták a munkaidő és a vasárnapi munkaszünet kérdését is. A személyzetet a jövőben a szervezet közbenjöttével veszik fel a munkaadók. Rumpf Antalnak az Imperial-szálló bérletjének indítványára elhatározták azt is, hogy az asztalon hagyott borraivalókat perselybe gyűjtik és jótékony célra fordítják. A megállapodás június 15-én lép életbe.

Eszperantó előadások a budapesti rádióban. Baghy Gyula, a világhírt eszperantista író irodalmi estje f. hó 4-én este volt a pesti rádióban, amelyet örömmel hallgattak a jogszárvizual eszperantisták is. A legközelebbi eszperantó előadás pénteken f. hó 16-án 20 óra 20 perckor lesz; Budapest II. Állomás adja: »Budapest, la regino de la Danubo« címmel. A noviszádi eszperantistákat felkérjük, hogy hallgassák az előadást és írjanak eredményéről elismerő sorokat a következő címre: »Radio Danuba voce« Budapest, VIII., Sándor utca 7.

Ujabb öngyilkossági kísérlet a szentai hídról Szentábró jelentik. Hétfőn reggel újabb öngyilkossági kísérlet történt a szentai tiszai vashidón. V. E. tizenhat éves fiatal szentaleány, aki a csókai uradalomban dolgozott, a tiszai vashidról a folyóba vetette magát. Szerencsére éppen arra haladt csónakján egy halász és kimentette az életunt leányt. A rendőrség kihallgatta az öngyilkosjelöltet, aki azt mondta, hogy családi ügyek miatt akart megválni az életől.

GAJER, BAUER, ARDILLA
és egyéb világmárkás kerékpárok
és alkatrészek olcsó áron kaphatók:
„RADIO LUX”
NOVISZAD, Kralja Aleksandra utca 24

Világba bujdosott egy noviszádi kifutófiu. Pénzes Péter 13 esztendő noviszádi kifutófiu pénteken reggel eltávozott szüleinek lakásáról és azóta nem ért vissza. A középtermetű, széke fiu eltűnésekor új szürke ruhát viselt. Aggódo szülei kérik, hogy aki tud fiuk hollétéről, értesítse őket. Címük: Pénzes Antal, Noviszád, Grozdova 51.

4 moravicei katolikus hívek áldozatkésztsége. Vasárnap délután ünnepélyes istentisztelet keretében szentelt fel Veszélics Pál moravicei katolikus plébános 4 újonnan beszerzett templomi szobrot, amelyet a moravicei katolikus hívők áldozatkésztsége révén szereztek be. A négy szobor Rózsafüzér királynője, Szent József, Assisi Szent Ferenc és László Kis Szent Teréz szobrai.

Betörő járt a bácskogradistai római katolikus templomban. A szombati vasárnapra virradó éjszaka ismeretlen tettes vakmerő betörést követett el a bácskogradistai római katolikus templomban. A betörést Galicz Ferenc harangozó vette észre, amikor a hajnali harangozást akarta elvégezni. A nyomozás megállapította, hogy a betörő a kórusra vezető feljárt ajtaját alkulussal felnyitotta s az oldalajtón, melyet nem szoktak zárva tartani, a templom hajójába jutott. Itt három persely áll a hívek adományai számára. Ezekből a betörő egyet feltört s kiürítette. A másik kettő feltörése nem sikerült, csak a feszegetés nyoma látszik a perselyen. Az elvitt pénz mintegy 70-80 anár lehet. A betörő más egyebet nem bántott. A betörés híre hamarosan elterjedt. A községben s mindenfelé a legnagyobb fölháborodást keltette. Mintegy négy évvel ezelőtt már történt hasonló betörés a templomban, — a tettes nem került meg. A vakmerő betörő után a rendőrség, de a csendőrség is erélyes nyomozást indított.

A csillagász jóslata

Az egyik spanyol lap közli a következő kis tréfát: **II. Fülöp** spanyol király egyik kedvenc udvarhölgye felkereste Madrid leg híresebb csillagászt és megkérte, hogy csinálja meg a horoszkópját. A csillagász teljesítette a kérelmet és kijelentette hogy a csillagképek szerint az udvarhölgy fiatalon fog meghalni. A jóslat felbőszítette a királyt és magához rendelte a csillagászt. Az udvaroncoknak pedig megparancsolta, hogy ha jelt ad, ragadják meg a csillagászt és dobják ki az ablakon.

Amikor a csillagász megjelent a király előtt, ez ridegen rászólt:
— Te a csillagképekből meg tudod mondani, hogy valaki mikor hal meg?
— Igen, felséges uram.
— A te csillagképeid mit mondanak?
A csillagász kissé gondolkodott, majd így szólt:
— Én három nappal előbb halok meg, mint felséged.
A király mehökkent, a jelet nem adta meg, a csillagászt elbocsátotta. Később megüzente neki, hogy ha bármilyen legesekelyebb baja volna, udvari orvosra mindig rendelkezésre áll.

VRBASZI HIREK. A községi elöljáróság Schmidt Zsófia községi szülésznot a törvényben meghatározott korhatár meghaladása és az államanvelvü vizsga le nem tétele miatt nyugdíjazta. — A rendőrség elrendelte, hogy a tanulóifjúság testi épségének veszélyeztetése miatt a gimnázium kerékpárosok a kerékpárok csakis a műuton hajthatnak. Azokat a kerékpárosokat, akik a tilalom ellenére mégis a járdán hajtának, érzékenyen megbírságozzák. — A községi elöljáróság vasárnap délelőtt árverezte el az utcai eperfák termését szegénysorsu pálinkafőzők részére. Milovanecsev Ilja sztáribecsi községi elnököt vasárnap délelőtt baleset érte. Fogatán nővére és menyasszonya hulla kíséretében menyasszonyától jött. Kocsisa megeresztette a lovak gyeplőjét, de később egy fordulónál a vágató lovakat nem tudta lefékezni. Milovanecsev kitugrott a robogó kocsiból, hogy megfékezze a lovakat, de úgy esett ki, hogy kezén és arcán jelentékeny sérüléseket szenvedett. Egy zökkenőnél a rázkódás kivágta a kocsiból menyasszonya nővérét, aki súlyos koponyasérülést szenvedett. Agyrázkódás tüneteivel azonnal szanatóriumba szállították. — Tóth Veronika maligyosi asszonynak 1936-ban eltűnt József nevű fia, kit akkoriban fehérneművel a gyerek bátyjához küldött az egyik kulai tanyára. Az eltűnést akkoriban bejelentette a rendőrségen. De a ma 12 éves fiu eddig még nem került elő. Az eltűnt fia után azóta is szüntelenül kutató anya felkéri azokat akik talán mégis tudnának valamit fiáról, közöljék ezt vele Papp István noviszádi vendéglősnél, ahol jelenleg szolgál.

Székrekedéssnél és emésztési zavaroknál igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes »Ferenc József« kecskeújszvet. Regist. od. Minisztersztva szoc. pol. I. Nar. Zdr. S. br. 85 od. 154. 25 V.

Bezdáni hírek. A nyári országos vásárt hétfőn tartották meg, a vásár nem nagyon sikerült. — Barakovics Imréné 50 éves földművesasszony a kerti munka végzése közben olyan szerencsétlenül lépett egy gödörbe, hogy eltört a lába. — Kandler Mihály gazdálkodó 6 éves Miklós nevű kislánya olyan szerencsétlenül esett le járték közben a kocsiról, hogy karját törte. — A Szombor-Bezdán-Duna autóbustársaság menetrendjében igen üdvös változtatás történt. A délutáni autóbust, amely eddig 14.25 órakor indult Szomborból, a jövőben 15.15 órakor indul s így a Szubotica, Vinokovci és Sztáribecse felől érkező vonatok utasainak módjában lesz, hogy azonnal folytathassák utjukat Bezdán vagy a Duna felé. Az autóbust 15.45-kor érkezik Bezdánba, a Dunára pedig 16 órakor.

Bogojevói hírek. Vasárnap este Bogojevó fölött jéggel kevert zivatar vonult el, amely különösen a kenderben okozott nagy károkat. Az elöljáróság felbecsülte a jégkárokat, a becslés szerint a jégkár 200 hold kenderben 80, nyolcvan hold árpában 60 és husz hold szőlőben 50 százalékos. — A Bácskai Gazdasági Egyesület igazgatója, Merkl Péter és titkára Biber Zoltán bejárták Bogojevó határát és felbecsülték a termést, valamint az érdeklődő gazdáknak tanácsokkal szolgáltak. A kiküldöttek tiszteletére Hervanek Özön tanyáján ebédet adtak, az ebédnél több gazdálkodó is résztvett. — A dorozslóvi Keresztes Egyesület zászlószentelési ünnepélyéről hazafelé jövet Hodány Antal, Hajnal Ilus, Lovász Verona és Lovász Lajos bogojevói lakókkal a megvadult lovak kórákásnak vittek a kocsit, amely összetört. Lovász Lajos és Lovász Veronika lábficamodást, a kocsit többi utas zúzódásokat szenvedett a szerencsétlenség alkalmával.

FÜRDŐRUHÁK, a legnevesebb világmárkák, kaphatók és felpróbalhatók: Fischer J. és Fia, Noviszad, szaküzletében. Ugyanott fűzők-melltartók is kaphatók.

Zászlóavatató ünnepély Bácskogradistén. Vasárnap egész napot át tartó ünnepség keretében avatták föl a bácskogradistai szokolisták zászlójukat, melyhez a 45 év előtti Gradistéről elszakadt s jelenleg mint az Egyesült Jugoszláv Bank alelnöke Beogradban élő Brankovics Damján bőkezűségéből jutott az egylet. Brankovics egyben a zászló-keresztapaságot is vállalta.

Balázs Dávid volt karanáci jegyzőt jogerősen felmentették a sikkasztás vádjától. A szombori törvényszéken 1938 november 15-én tárgyalták Balázs Dávid volt karanáci községi jegyző sikkasztásának ügyét. A vádirat szerint Balázs, mint községi jegyző, a községi pénztárból 1930 május 21-től 1933 március 14-ig nem kevesebb, mint 35.661.49 dinárt el-sikkasztott. A tárgyaláson bebizonyult Balázs büntelensége és a bíróság felmentette a vád és következményei alól. Az államügyész felebezett. A noviszádi semmitőszéken tegnap délelőtt tárgyalták a felebbezés ügyét, a semmitőszék úgy találta, hogy az elsőfoku bíróság felmentő ítélete jogosult, ezért Balázs Dávidot jogerősen felmentette a sikkasztás vádjától.

KANIZSAI HIREK. A rendőrség felhívja a lakosságot, hogy a házakban levő pincéket június 17-ig okvetlen jelentsék be s egyuttal közöljék a pincék térfogatát is. Amennyiben a háztulajdonos nem tartózkodik a község területén, a bejelentést a lakónak kötelessége megtenni. — Az elöljáróság felülvizsgálta a tiszai »Tükörfürdőt« s kiadta az engedélyt. — Vörös István 20 éves hentes Urnapján a Tiszába fulladt. A szerencsétlenül járt fiatalember holttestét a kanizsai halászosok most kifogták. — Tegnap reggel 7 órakor az elöljáróság a helyszínen bérbe adta a nagyszéki fűvet. Június 15-én reggel a Görbe tér, Folyó ér, Körös csatorna, Kölkük ér, valamint a belterületi herések egészen a martonosi határig, június 16-án pedig a cigányuti lejárótól a nadryáni szivattyúig a réti földek, illetve kaszálók kerülnek árverésen való bérbeadásra, mindenütt a helyszínen. — Június 30-án reggel különböző elkobozott fegyvereket árvereznek el a rendőrségen. — Jóó Mihályné Kokay Julianna 71 Kulcsár Andrásné Papp Viktória 53 és Oravska Anna 79 éves korában elhunyt. — A Schöbal Jenő szerkesztésében megjelenő »Tiszavidék« című hetilap 13 évi fennállás után megszűnt.

Kitűnő eredmények a topolai polgári iskola negyedik osztályában. Topoláról jelentik: A topolai polgári iskola negyedik osztályának beany és fiu tanulói most végeztek le tanulmányukat, amelyek a legjobb eredményt hozták. Az osztály 26 tanulója közül egy sem bukott osztályismétlésre s azok, akik pótvizsgát kényszerültek tenni, valamennyien sikerrel vizsgáztak.

ADAI HIREK. Bikiczi Etelka baraparti ovónő jelentette a csendőrségen, hogy ismeretlen tettes egész baromfiállományát ellopta. — A sertések ingyenes oltására bizottságot neveztek ki Bálint Dező állatorvos, Nagy Frigyes községi tisztviselő, Nagy Béla esküdt és Szedmákov Milvoj mezőgazdasági bizottsági tag személyében. Az oltásokat ma, szerdán, kezdi meg. — Butkovics Péter pénzügyőri főszemlést komeszárrá, Celzer Jánost pedig szemlésszé léptették elő. — Csuzdi Imre eljegyezte Czapar Gizike molli leányt.

»Javítsák ki a noviszádi vízvezető csatornákat.« Dr. Petrovics Milos noviszádi városelnökhez tegnap a Koszovszka, Filipa Visnyicsa, Rajakovicsa- és Prote Pavla Sztamatovicsa-uccák küldöttségét vezette dr. Ivanecvics városatyja. A küldöttség kérte a városelnököt, hogy sürgősen intézkedjen az említett uccák csatornázásának rendbehozásáról, mert esősékor mind a jármű, mind a gyalogos közlekedés teljes lehetetlenné válik a csatornákból kiömlő víz következtében. A városelnök szívélyesen fogadta a küldöttséget és megígérte, hogy minden tőle telhető elkövet a csatornák rendbehozásának érdekében.

Majdnem... Tegnap reggel könnyen vezetéssé válható szerencsétlenség történt a noviszádi báni hivatal előtt. A huszonnyolcas számú villamos a Kr. Petra II uccán haladva közvetlen a báni hivatal előtt elütötte Fejes Bőske háztartásbelit, aki nem vette észre a közeledő villamost és akkor akart átmenni a síneken, amint a villamos néhány méterre volt tőle. A vezető azonnal fékezett, sikerült is neki részben leállítani, a fékek csikorgása révén pedig részben figyelmeztetni a veszélyre a szórakozott járókelőt, aki lelépett a pályatestről, de így is elvágódott és könnyebb horzsolásokat szenvedett.

KÜLFÖLDI TÜZSDEZARLATOK

Zürich. Beograd 10.—, Páris 11.755, London 20.78, Newyork 443.50, Brüsszel 75.30, Milánó 23.335, Amszterdam 235.7, Berlin 177.87, Szória 5.40, Prága 15.10, Varsó 83.62, Bukarest 3.25.

SIESS SZERETNI!

Siess, szeress, jaj fékezetlen
Csókolj meg, Anna, üdvösségem!
Szived enyém! légy áldva érte
Itt lenn a földön s fenn az égen!

Mézpoharát a szerelemnek
Kacagva hajtsuk le fenéki.
Szívünknek minden dobbanása
Repüljön fel a fényes égig.

Hintsen reánk szerelmes éj sok
Bübájos álmot, dus regéket;
Ajukunk a kéjnek mámorában
Boldog mosolyra, csókra ébred.

Sietni kell a szerelemmel:
Eliramlik hamar az élet.
Ne vádolhassuk önmagunk, hogy
Szerelmünk fukaron elkésett.

SZABADKA GYULA

««(IIII)»»

Nagyszabásúnak ígérkezik a kanizsai Gazdasági Legényegylet zászlószentelési ünnepélye Kanizsáról jelentik: A kanizsai Gazdasági Legényegylet június 25-én tartja zászlószentelését. A nagyszabásúnak ígérkező ünnepélyen, mely alkalommal a dr. Gábor Istváné által adományozott zászlót felszentelik, az összes vidéki egyesületek képviselőit magukat. Az ünnepély részletes műsora: június 25-én reggel 5 órakor zenés ébresztő és a vidéki vendégek fogadása. Félnyolcor gyülekezés az egyesület helyiségében, majd felvonulás a zászlóanyához és onnan a templomba. 10 órakor kezdődik az ünnepélyes zászlószentelés, 11 órakor lesz a zászlószögek beverése, utána pedig kezdetét veszi a díszközgyűlés az összes résztvevők bevonásával, délután 1 órakor ünnepi ebéd, 8 órakor a városi parkban táncmulatság, este fél 9 órakor a Vadvirág bemutatása kezdődik, az előadást reggelig tartó táncvigalom követi. Hétfőn reggel 5 órakor a vidéki vendégeket kikísérik a pályaudvarra. A kanizsai zászlószentelés iránt helyben és vidéken nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A feketési református Keresztény Ifjúsági Egyesület vasárnap esti műsoros összejövetelén nagy sikert aratott Bertók Lajos humoros előadása az emberi szórakozottságról és ügyetlenségekről. Lángh Zoltán a danzigi és a palesztinai kérdést ismertette. Balogh Juliska Kassay György református lelkész megható novelláját olvasta fel: »Áldás, békeség« címmel, a bevezető bibliai áhitatot Teleki László végezte. — A református keresztény ifjúsági egyesület a nyári vakációra hazatért középiskolai tanulók bevonásával minden héten szerdán este 8 órakor magyar irodalom történeti órákat tart, amelyen mindenkit szívesen lát. — Ezenkívül tervbe vette az ifjúság nagyfokú érdeklődésére való tekintettel a fokozottabb sportkiképzést s a közeljövőben atletikai mérkőzést rendez.

A moli Katolikus Olvasókör választmányi ülése. A moli Katolikus Olvasókör most tartotta választmányi ülését, amelynek legfőbb pontja a moli egyesületek közös egyesületi otthonának kérdése volt. Az ülésen az ifjúság részéről Patyi István ügyvezető elnök, Könyves Péter és Könyves Sándor, a Dalárda részéről Idős Szendrei Lajos elnök, Branovicski Szávó és Holi Mihály jelentek meg. Az együttműködés terén nem képződtek akadályok, azonban az anyagiak kérdésének tekintetében olyan válaszfalak emelkedtek a meggyezés elé, hogy a végleges döntést a jövő szombatira voltak kénytelenek elhalasztani. A moli magyar egyesületek meggyezése nagy szolgálatot tenne a magyar kultúra ügyének.

SZÍNHÁZ-FILM

Másodszor is nagy sikert aratott a „Ha elmennek a regruták“ Sztáribecsen

Vasárnap este a zuhogó zápor dacára másodszor is zsúfolt ház előtt adta elő a sztáribecsei Katolikus Földműves Legényegylet hírneves műkedvelői együttese Jancuskó Gábor »Ha elmennek a regruták« című 3 felvonásos zenés népszínművét. Az előadásban a szerző is megjelent.

Sztáribecse színházlátogató közönsége a pünkösdi tomboló sikert ért bemutatás után, lázas érdeklődéssel várta a darab megismétlését, hogy a kitűnő szereplők játékában gyönyörködjenek. Nem is csalódtak. Olyan színompas előadást nyújtottak, hogy tomboló tapsviharral ünnepelték a magyar kultúra nemes munkáit, akik teljes mértékben kiérdemelték az elismerés ily módon megnyilvánult kifejezését.

Vasárnap este Petrányi Ferenc apátplébános, a becei katolikus ifjúság postola, másodszor is megtekintette a Katolikus Földműves Legényegylet törekvő műkedvelő gárdájának előadását. Az előadás megkezdése előtt bemutatta a közönségnek és üdvözölte Jancuskó Gábert, a darab szerzőjét, akit a közönség lelkes éljenzéssel fogadott. Továbbá ismertette a darab tartalmát és méltatta nagyjelentőségű társadalmi és erkölcsi értékét. Ezután Dudás Katica kisleány lépett a függöny elé és egy versikét szavalt el Lajos közvetlenséggel.

A nyitány elhangzása után megkezdődött a darab, amely mindvégig lenyűgözte a nézőközönséget. A szereplők oly otthonosan mozogtak a színpadon, oly színtiszán, érthetően beszéltek, hogy öröm volt látni és hallani őket. A szereplők közül elsősorban Juliska szerepét játszó Szabó Anuskát kell kiemelnünk, aki ezuttal is meghódította a legkényesebb igényű nézőket is. Méltán kiérdemelte a rózsacsokrokat és a sűrűn felcsattanó tapsvihart. Takács Ferenc a dalis regruta méltó partnere volt, aki a drámai jelenetekben különösen kitűnt. Pálkás Matyi a markos duhajlegény alakításában Ludmán Károly őszinte tetszést váltott ki mindenikből. Ferenc Juliska, az intrikus anyós szerepében olyan élethűen alakított, hogy a színmű jelerelője, Jancuskó Gábor is meglepődött a becei anyós csalafintaságán. Sós Miksa pörüljárt boltos ravaszkodó figuráját Németh

György kitűnően alakította. Biróné, a mindenben siró szomszédasszony el nem hervadó sikert aratott. Gyurcsik Sándor különösen kitűnt a falusi bíró méltóságjeljes alakításában. Józsa Lázár és Barna András ropogó magyaros táncukert többszöri tapsviharban részesültek Karácsonyi Juliska a csinos Sári cigánylány, csillogó gyönyörökkel elárasztott öltözeté és a főzőkanalekkel lejtett gyönyörű táncáért megújratott tapsot kapott. Géza legényt Halápi Mihály kitűnően alakította. Kellemes hangja, játéka őszinte tetszést váltott ki mindenikből nagyobb, fontosabb szerepre is alkalmas lesz. Általános derűt keltett Papp János szegedi Mócsi kocsmáros szerepében Dr. Kiss ügyvéd alakításában Beretka Géza jó volt. A cigány Jancsi kacagató szerepét Varnyu István nagyon jól és a többi cigány Gutti Ferenc, Lakatos András és Rác István őszinte lelkesedéssel játszották. Szemendri János a Balogh postás szerepében meglepően jól játszott. Károlyi Böske, mint Terus és barátnője Simics Juliska, mint Zsuzsi különösen kitűntek. Kedves jelenet volt, amikor Nagy Jucika és Károlyi Imre a kis csöppökkel csillogó magyar ruhácskájukban rózsacsokrokkal a kezükben felköszöntötték a hofehér matyó öltözetű menyasszonyt. Nagyon jók voltak még Brasnyó Veronka, Kiss Veronka, Barna Piroksa, Németh Margitka és a csillogó Csillag Piroksa a koszorús lányok vezetője aki gyönyörű táncáért többszöri tapsviharban részesült.

A műkedvelő zenekart Mágori Teréz vezette. A darabot Csajkás Antal káplán és Kinka János rendezték, a sugó Nagy József volt. Tehnikai rendező Varnyu István.

A sztáribecsei Kat. Földműves Ifjúság egyetértő munkáját dicséri a tökéletes rendezés. Testvéri szeretetüknek és örömlüknek Petrányi Ferenc apátplébános, az egyesület elnöke adott kifejezést beköszöntőjében. A hatalmas közönség nem fogyott ki a tapsból, különösen amikor az előadás végén többször is a függöny elé követezte a szereplőket és a darab szerzőjét, Jancuskó Gábert, akinek a népszínműve mindenütt, ahol magyarul beszélnek, döntő, nagy sikerre számíthat.

Nagy sikerrel adták elő Spang József »Áprilisi apacsok« című operettjét Noviknezevácon. A sztarakanizsai Iparos Polgári Dalkör műkedvelő gárdája vasárnap este a Kiss-féle vendéglő színháztermében nagy sikerrel hozta színre Spang József »Áprilisi apacsok« című legújabb operettjét, amelyet Sztarakanizsán mutattak be pünkösdkor. — Spang József szövegíró és zeneszerző eddig bemutatott művei közül az »Áprilisi apacsoknak« volt a legnagyobb sikere, ami örvendetes jelenség, mert állandó fejlődésről tesz tanúságot. A sikerhez sokban hozzájárult a vendégszereplők törekvése is, mert egytől-egyig tudásuk legjavát adták és megérdemelték a sűrű felzúgó tapsot. A főbb szereplők közül elsőnek Bagi Babuskát említjük meg, aki Valéria szerepében percek alatt meghódította a közönséget és táncszámaait többször megkellett ismételnie. Partnere Föglein Károly — Andor szerepében a gárda legte-

hetségesebb tagjának bizonyult, minden póztól mentes és jó énekes. Kitűnő alakítást nyújtottak még: Sarnyai János — Rivicki földbirtokos, Papp Matildka — Otti, Kriska Irénke — Hermína, Nagy Juliska — Pipőkeiné, Solti Máté — Hamu János, Vágó József — Ernő, Eper János — tengerész hadnagy, Szakala János — pucer, Kókai Istvánné — cseléd, Cseszko István — rendőr és Kovács Antal — rendőr szerepeikben. Apacsleány szerepeikben nagyon kedvesek voltak még: Lipták Bözsike, Orosz Irénke, Muhi Gizike, Yadoczi Bözsike, Bosznai Jusztika, Palotás Ilonka, Pósa Katóka és Klein Margitka. Az előadás megkezdése előtt Svorcan Vojó és Gubi János népdalokat énekeltek nagy sikerrel. A darabot a szerző rendezte nagy körültekintéssel. Az ének és táncszámokat Gyulai jazz zenekara kísérte. A fenmaradt jazz zenekara kísérté. A sztarakanizsai Rokkant Egyesület javára fordítják. (dy).

Kitűnő előadásban hozták szinte Szentán a „Nem élhettek muzsikászó nélkül“ szindarabot

A nemrég megalakult „Katolikus Ifjúsági Egyesület“ agilis vezetősége egymás után rendezte a jobbnál jobb előadásokat. Vasárnap este a »Nem élhettek muzsikászó nélkül« című szindarabot adták elő óriási sikerrel.

A rendezésért most is, mint mindig, Bubala Ignácot, a szentai műkedvelők szeretett és nagy tudású Ica bácsiját illeti a dicséret. Ő az aki, fáradságot nem kímélve minden szereplőből kihozza a maximális teljesítményt.

A női főszerepet, Pólika tekintetes asszonyt Fazekas Piri, a szentaiak kedvenc primadonnája alakította kifogástalanul, sok bájjal és nagy tudással. Huszák Kató Zsani nénije olyan tökéletes volt, hogy annál jobbat el sem lehet képzelni. Pepi néni szerepében Baráth Ica brillirozott. Kapás Ica újból bebizonyította, hogy a legjobb és legrutinizottabb szentai műkedvelők közé tartozik. Minden szerepben kiváló alakítást tud nyújtani. Most is egyike volt a legjobbaknak Veronika, a vigözvegy szerepében Tóth Lili bizonyította be, hogy nem csak nagyszerű táncosnő, hanem nagy reményekre jogosító műkedvelő is. Máleri néni szerepében Kalmár Böske, a szokott megbízható, jó alakítást nyújtotta. Molnár Csikós Böske, Mucsi Ilonka, Molnár Csikós Rozika és Miklovics Maca kisebb szerepeikben, kitűnő alakításukkal nagyban hozzájárultak az elért sikerhez.

A férfi főszerepben Árpási János kifogástalanul mutatta be a műszázadbeli magabizó, szerelmes, kisérapszódikus, duhaj de mindig ur magyar földesurat. Jó hangjával újból meghódította a közönséget. Temperamentumos mulatásáért fergeteges tapsal jutalmazták. Bodor István haragtartó Lajos bácsija a fölé megszokott kifogástalan jó volt. Fehér Gábor Petákja és Klenóczki István Gergője is megérdemel minden dicséretet.

A színpadi zenekari kíséretet Veres Elemér és cigányzenekara látták el közmegegyezésre. (e)

««(IIII)»»

A moravicai római katolikus ifjúsági egyesület műsoros estje. A sztaramavicai római katolikus ifjúsági egyesület vasárnap este 8 órakor szabadtéri előadás keretében vidám estet rendezett, mely alkalommal az ifjúsági zenekar is bemutatkozott igen nagy sikerrel. — Azonkívül 3 vígjátékot mutatott be a lelkes ifjúság Veszelics Pál katolikus plébános rendezésében és pedig »Komámasszonyok« Kozma Imre 1 felvonásos vígjátéka, szereplői: Kecskés Kató, Fodor Vica, Baják Rozsi, Mészáros Eta, Fodor Eta, Sándor György, ezután a »Kelemen kalódája« című jelenet következett, melynek szereplői Puskarics Miklós, Kis István, Mészáros János, Kurucz Lajos, Herceg Simon és Csik János, végezetül »A banda bevonul« című egy felvonásos vígjátékot mutatták be. Szereplői Bedsula Lajos, Cindrik Kálmán, Kurucz Lajos, Szekeres Antal, Dér Mátyás, Kurucz István és Dóza Mátyás. A kitűnően sikerült előadás jövedelmét jótékony célra fordítják.

KÖZGAZDASÁG

Új alapokra fektették a jugoszláv-csehszlovák külkereskedelmi rendszert

Az Angliába irányuló jugoszláv külkereskedelem fellendítése — Jugoszláv-lengyel kereskedelmi tárgyalások

— Saját munkatársunktól —

Az elmúlt hónapok politikai eseményei következtében, Jugoszláviának a cseh-szlovák köztársaságból keletkezett új államegységgekkel fennállott gazdasági kapcsolataiban jelentős változás következett be. A jugoszláv kliringtartzásnak Csehszlovákiával szemben fennállott nagy egyenlege, időközben teljes kiegyenlítést nyert s így a cseh-morva protektorátussal fenntartott külkereskedelmi viszonylatok teljes új alapokra épültek. Ez az új alap

a kölcsönös kompenzáció és a magánkliring.

Ez tulajdonképpen azt jelenti, hogy a jugoszláv exportőr, az erre feljogosított magánbank útján, hajtja be a cseh-morva protektorátus területére szállított áruja ellenértékét, amiért cseh koronára kiállított csekket kap. Ezt a csekket a jugoszláviai értéktőzsdéken felkinálhatja vagy bankja útján értékesítheti, továbbadja azoknak az érdeklődőknek is, akik a cseh-morva protektorátus területéről árut kívánnak behozni. Ezzel az intézkedéssel a Narodna Banka a jugoszláv és a cseh-morva külkereskedelem ellenőrzéséből kiválik s a kiegyenlítés szabad lebonyolításán túl, csupán az a szerepe ma-

rad, hogy egyes árucikkek kölcsönös kompenzációjához a szükséges engedélyeket megadja. Mivel a jugoszláv Nemzeti Bank eddigi gyakorlata szerint, a kölcsönös árukompenciát liberalizmussal kezelték, remélhető, hogy a hónapok óta szünetelő jugoszláv-csehszlovák külkereskedelem újra megélénkül. Erre annál is inkább szükség van, mert az adriai és a szlovéniai fürdő és nyaralóhelyek, azelőtt június havában már nagyszámú cseh fürdővendéget fogadtak, akik ez évben eddig kimaradtak. A turistaforgalmat Jugoszlávia előreláthatólag úgy fogja mielőbb rendezni, hogy a turista-csekket ellenében ellátandó fürdővendégek kompenzációjuk valamilyen speciális árut fog a cseh-morva protektorátus területéről behozni.

Mint hírlik, a turistaforgalomnak ily rendezése a szlovénköi gazdasági köröket is érdekli s így a cseh-morva protektorátusnak teendő jugoszláv aláíratot a bratiszlavai kormánynak is megküldik.

A hónapokkal ezelőtt megalakult angol-jugoszláv kereskedelmi kamara londoni osztálya a napokban megtartott ülésén, mint Lon-

donból jelentik, vizsgálat alá vette a felmerült nehézségeket, amelyek a két ország közötti áruforgalom elé gördültek. A beviteli engedélyek rendszerét a londoni kamara tüzetesen áttanulmányozta. Megállapította, hogy Délkelet Európában ma az általános devizaszegénység következtében, Jugoszlávia sem lesz mindaddig abban a helyzetben, hogy a beviteli engedélyek rendszerét leépítse, amíg a brit piacok,

több faanyagot, élő és vágott baromfit, valamint füstölthús-árut nem vesznek át.

A brit faszükségletnek Jugoszláviából való fedezése emelését egyelőre az olcsóbb svéd és orosz áru akadályozza, azonkívül az is, hogy a jugoszláv fatermelők — egyes nagyobb cégek kivételével — az angol méretekre vágandó fűrészelt anyagok rendezésétől még idegenkednek. A baromfikontingens felemeléséről sem lehet még szó, mert a balti államokból és Magyarországból egyre nagyobb a baromfikivitel Londonba és a nagyobb angol városok piacaira, amelyek jól megszervezett lengyel exportőrökkel is dolgoznak.

Mint beavatott helyről értesülünk, a legközelebbi napokban, Varsóban megkezdődnek a lengyel-jugoszláv kereskedelmi tárgyalások, amelyek elé mindkét állam gazdasági élete érdeklődéssel tekint. Lengyel részről ezuttal kérni fogják,

a szén és a kokszt behozatalának felemelését,

amelyért cserébe hajlandók olyan ipari, illetve mezőgazdászati termékeket átvenni, amelyekből Len-

gyelország importra kényszerül, de azt eddig más országból szerezte be. Szó van a lengyel turisztika és idegenforgalom megkönnyítéséről is. Ez annál inkább időszerű, mert az utóbbi években egyre nagyobb számú lengyel fürdővendég és turista látogatott le az Adriára és Dalmáciába.

Előléptetések a vrbászi cukorgyár tisztviselő karában.

A »Bácska« vrbászi cukorgyár budapesti központi vezérigazgatósága Schwarz Jenő novivrbászi vezérigazgató előterjesztésére a következő tisztviselőit léptette elő: Abodics Nikola cégvezetőt aligazgatóvá, Hauslohner Béla répaosztályfőnököt cégvezetővé, dr. Szlávics László mérnököt cégvezetővé és Feőcze Bránkót az eladási osztály főtisztviselőjét cégvezetővé. Guralj Emil műszaki igazgató cégjegyzésre nyert jogosultságot. Ezenkívül a cukorgyár kötelekébe tartozó »Bácskai kendergyár«-nál Grüner Andor villanytelepi főtisztviselőt cégvezetővé nevezték ki. Az előléptetett főtisztviselők szombaton este zártkörű társasvacsorát adtak a cukorgyár nagykantinjában, ahová többi tisztviselőtársaik is hivatalosak voltak.

Tüzoltóruhákat vásárol Szentaváros. Szentáról jelentik: A városi tűzoltók részére szükséges 12 nyári zubbonyt, nadrágot és sapkát árlejtésen szerzi be Szentaváros. A mintával ellátott zárt ajánlatokat június 26-ig kell beadni Szentaváros előljáróságához.

— Ó, nagyon is jogos volt a balsa szemrehányása! — kiáltotta Aspremont. — A pogány török az újabb időkben sohasem rendezett ilyen embertelen vérfürdőket!

— Szép kilátásaink vannak arra az esetre, tábornok ur, — szölt mosolyogva Ariozaja, — ha a kocka meg talál fordulni!

— Készülünk kell a kétségbeesett védelemre! — szölt elszántan Aspremont. — Nincs veszteni való idő. Ma seregszemlét tartunk s holnap reggeltől kezdve földet hord és épít mindenki, aki csak kezét-lábát mozdítani tudja.

Az öreg Dorschy lehorgasztotta a fejét s magában dörmögte: — Késő már a libát tömni, mikor a vendég megérkezett!

Mikor Aspremont Ariozajával s a többi urakkal visszalavagolt a parancsnoki palotához, egy szakasz gyalogos egy őrmester vezetésével épp akkor kísérté elő Hubert és Prokop bujnyik-társaságát.

— A kegyelmes ur elé kívánczotak ezek az emberek, — jelentette az őrmester, — ide kísértük hát őket.

— Kik vagytok? Mi járatban vagytok? — kérdezte Aspremont.

— Önkéntes szabadcsapat vagyunk, kegyelmes ur, — felelte, az uraktól ellesett előkelő tartással Hubert, — próbált vitézek s hadiszolgálatra jelentkezünk!

Karafa bérencének a hosszú ut alatt szakálla, bajusza nőtt s e torzonborz képében talán még a tulajdon gazdája sem ismert volna rá egyhamar.

(168)

A gróf bizalmatlanul nézett végig a sunyi képű társaságon, de mert épkézláb erős fickó volt valamennyi, arra gondolt, hogy ilyen szorult helyzetben nem igen lehet válogatni; aztán meg nem is az emberek színe-java állt be akkoriiban zsoldos katonának.

— Hogy kerültetek ide?

— Lent kószáltunk szerencsét próbálni, Bosnyákországban, de hogy újfűnt előrenyomult a pogány, menekülnünk kellett. Ide érkezvén, arra határoztunk, hogy kegyelmességét szolgálatába állunk, illő fizetésért. Magamról nem szólva, társaim mindenike felér egy eleven ördöggel; vakmerő csinyjeiknek se szeri, se száma s ha kegyelmességét fölfogad bennünket, ha nem is hat arkangyal, de legalább is hat öregördög fog rendelkezésére állani.

— No, majd meglátom, hogy tettel is úgy győzitek-e, mint szájjal, — mondotta Aspremont elmosolyodva. — Megkapjátok a rendes zsoldot s magánpénztáramból ugyanannyit. Dorschy ezredes! Helyezze el ezeket az embereket s egyelőre tartsa őket saját rendelkezésemre!

Hubert meghajtotta magát s így

nem láthatta senki azt a kárörvendőfényt, amely föllobogott a szemében.

— Még egyet, gróf ur, bocsánatával, — szólott azután. — Kérek ellátást a lovaink számára is, mert hogy lóval vagyunk mind a hatan.

— Meglesz! — felelte Aspremont. — S mi az ön neve vitéz barátom?

— Bernát lovag, parancsára. Aspremonték bementek a palotába, Dorschy ezredes pedig kis keresés után egy üres házat jelölt ki Bernát lovagék számára az egyetlen ép torony közelében.

A házban, amely pár évvel ezelőtt még vagyonos török kereskedő otthona volt, szoba s mindenféle mellékhelyiség volt bővíben, istálló is hat lóra, négy tehénre. De butor nem volt, még csak egy falóca sem. Az egész városból mindent elvittek a bajorok, még a kilincseket is, miután a lakosságot lemészárolták.

— Micsoda öreg bástya ez itt fölöttünk? — kérdezte Hubert a strázsamestertől, aki beszállásoláukat eszközölte.

— A lóporostorony, — felelte a szállásmester. — Jó is lesz, ha nem

nagyon tüzeskednek itt kigyelme-

tek. — Jó, hogy szölt, őrmester uram, — mondotta Hubert, alig tudván eltitkolni örömteljes meglepetését, — mert semmi kedvem hozzá, hogy angolok helyett fölrobbant puskaporostorony szállítson föl a mennyországba! De hát min alszunk majd ebben a kietlen palotában, őrmester uram?

— No, ami azt illeti, kapnak utalványt a takarmányhivatalhoz: szalmát alomnak, szénát eledelnek. Egy-egy zsup szalma megteszi maguknak is.

— S a koszt, lelkem jó uram? — Kaphatnak menázsit, vagy ha külön akarnak főzni a saját gusztusuk szerint, nyersen is megkaphatják a napi porciójukat.

— Már akkor csak az utóbbinál maradunk, — döntötte el Hubert. — Mi jobb ebédet főzünk, mint a császár.

— No de hát már mégis csak szeretném tudni, — mondotta Prokop, a hóhér, amikor a strázsamester eltávozott, — hogy mi az ördögért törtük magunkat ide a világ végére, ebbe a düledező bagolyfészekbe?

— Kíváncsi vagy, mint egy aszszony, Prokop, — felelte Hubert. — Majd meg fogod tudni a magá idejében!

Bernát lovag önkéntes csapata így hát elszállásolta magát a lóporostorony tövében.

A jeles társaság tagjai hamarosan rendbehozták az istállót, elláták a lovakat s elköltvén ebédjüket, elkószáltak a városba, hogy

Darré német agrárvezér a délkelet-európai kapcsolatokról

Zsír-, olaj-, tej- és takarmányproblémák a német termelési csatában

Lipcséből jelentik: A Lipcsében rendezett birodalmi élelmiszerügyi kiállítás megnyitása alkalmával Walter Darré földművelésügyi miniszter, birodalmi pártvezér nagy beszédet mondott, amelyben változta a német mezőgazdaság mai helyzetét és a termelés nagyarányú fokozására vonatkozó terveket. Megállapította, hogy az elmúlt esztendő folyamán, bár a mezőgazdaságban nagy munkáshiány volt és újabb mezőgazdasági tőkebefektetésekre gondolni sem lehetett, a termelés eredménye jelentősen meghaladta a megelőző évtized évi átlagát.

Kenyérmagvakban az emelkedés 2.3 millió tonnát, takarmányfélékben 2 millió tonnát, burgonyában 9,2 millió tonnát tett ki.

— Ha ez a többtermelés nem következett volna be — mondta, — akkor kerek 2 milliárd márkával többet kellett volna kiadni külföldön élelmiszerek vásárlására. Hogy mit jelent ez a kereskedelmi mérleg és az egész mezőgazdaság szempontjából, azt csak akkor látjuk, ha tekintetbe vesszük, hogy 1938-ban a legnagyobb erőfeszítések ellenére is a régi birodalom egész kivitele mindössze 5.25 milliárd birodalmi márkát ért el. Tőke és munkaerő hiányában csak úgy volt lehetséges ezt a gyönyörű eredményt elérni, hogy a német gazdák szívére és

akarására appelláltunk, hogy dolgozzanak a Führerért és mély kötelességérzettel segítsenek neki műve keresztülvételében.

— Miután az elmúlt esztendő termelési csatájában sikerült gabonamagvakban rendkívül nagy tartalékokat gyűjteni

most a zsírelállításra kell minden erőnket összpontosítani, mert ennek a termelési ágnak devizahelyzetünk szempontjából igen nagy jelentősége van.

Az olajtermelést meg kell sokszorozni és a tej-, valamint takarmánytermelést fokoznunk kell.

— Ezzel kapcsolatban már a legközelebbi hetekben a birodalmi kormány nagyon fontos intézkedései látnak napvilágot, amelyek megfelelő árak biztosításával, amennyire csak lehetséges, megteremtik a zsírtelés fokozásának előfeltételeit. A német mezőgazdaságnak azonban már most hozzá kell látnia a takarmány- és olajtermelés élénkebb műveléséhez. Azzal azonban tisztában kell lennünk, hogy a legközelebbi évtizedekben a rendelkezésre álló munkások száma tulságosan csekély ahhoz, hogy el tudjuk végezni a mezőgazdaságban szükségesnek mutatkozó összes feladatokat.

A születések száma nem elégséges.

A munkáshiány végleges megszűnése csak akkor következhet be,

hogy ha népünk szakít a gyermekáldással kapcsolatban még ma is tanúsított materialisztikus felfogásával és ebben a tekintetben is nemzeti szocialista álláspontra helyezkedik.

— A munkáspótlásra vonatkozó számadatokból azt a tanulságot meríthetjük, hogy a jövőben is szükség lesz

a mezőgazdasági munka megszemenő gépesítésére.

— A délkelet-európai államokkal való kereskedelmi kapcsolataink kiépítése egyáltalán nem teszi feleslegessé ezeket az erőfeszítéseket. Németországnak nemcsak politikai, hanem gazdasági bekerítéssel is számolnia kell s ezt az utóbbit is komolyan kell vennünk. De, mint ahogy nem félünk a politikai bekerítéstől, ugyanugy nincs okunk félni a gazdasági bekerítés kísérletétől sem. Mi már 1934 őszén a világgazdaság összeomlásából levontuk a következtéseket és megindítottuk a termelési csatát, hogy az élelmiszeri szabadság megszerzésével megteremtjük a Vezér számára az önálló külpolitika előfeltételeit. Talán közbevetőleg megemlíthetem, hogy különösen délkelettel olyan alapon folytatunk kereskedelmi politikát, amelyet először az élelmiszerügyi és mezőgazdasági birodalmi minisztérium állapított meg az élelmiszerügy rendezéséből kiindulva.

Gyakorlatilag ma ez az alapja az egész német kereskedelmi politikának.

— Ámbár a nemzeti szocialista agrárpolitika a német mezőgazdaság teljesítőképességét már is nagy mértékben fokozta és noha a jövőben még további fokozásra

törekszünk, mezőgazdasági politikánk fenntartotta a lehetőséget, illetve jobb előfeltételeket teremtett ahhoz, hogy

más államok mezőgazdasági termései fölélegét át tudjuk venni.

— Eppen Délkelet-európaiával való kereskedelmi kapcsolataink szorosabbátétele szempontjából döntő jelentőségű — fejezte be, — hogy ilymódon az elsőrendű élelmiszeri cikkekben mutatkozó feleslegük átvétele lehetségessé vált, sőt, hogy Németország az eddiginél sokkal nagyobb mennyiséget vásárolhat ezekből az államokból.

Novivrbásziak adótárgyalásai Kulán. A novivrbásziak kereseti adótárgyalásai június 19-én kezdődnek a kulai adóhivatalban. Június 19-én a gyáriparosok, 21-én a kereskedők, 24-én a vendéglősök, 26-án a gyógyszerészek, orvosok, állatorvosok és herélők, ügyvédek, mérnökök és építészek, bábák, cséplőgéptulajdonosok, motoros kukoricamorzsolók és favágók, továbbá a motoros darálómalom tulajdonosok, végül 30-án az iparosok adóit tárgyalják.

AZ ANGOL NŐKNEK NEM KELL KALAPBAN MEGJELENNIÜK A TÖRVÉNYSZÉK ELŐTT:

Biz itt az ideje, hogy a nők szegények
Már valami jóban is részesülnének A bíróság előtt, még pedig lenni tustént Mert hogy eddig velük jogsérelem történt
Hogy nem az övéké, ez direkt borzasztó
Hanem a bíróságot ott az utolsó szó.
SANYARU VENDEL

megnézzék nevezetességeit.

Hubert leginkább a löporostorony környékén őgylgett s nagynyájasan beszédbe eredt mindenki-vel, aki utjába akadt.

Estére tisztában volt a helyzet-
tel.

A löporostorony erős őrizet alatt állott.

A bástya alján, a várfelöli oldalon, alacsony, tömör kapuépület terpeszkedett, megrakva őrséggel. Ez a külső kapu állandóan nyitva volt, de vagy husz lépésnyire következett egy vasból való második kapu, az már erősen be volt zárva: nagy, iromba lakatok lögtak rajta. Az épület hosszából arra lehetett következtetni, hogy magának a bástyának a bejárata — valószínűleg szintén vaskapual — ettől a második kaputól vagy ötven lépésnyire van; erről az oldalról a torony belsejét nem közelíthette meg avatatlan ember.

Az őrkatonák egész nap télen-
nül lebzseltek a vártán; fölvaltva fegyveresen járkált közülük egy-egy a külső kapu előtt, a többiek bent az őrtanyán heverésztek; aludtak, vagy kockajátékkal ütö-
ték agyon az időt.

— Na jó, — dörmögte magában Hubert, — a dolog nem sietős. Holnap folytatjuk a kémszemlét!

— — — — —
A török pedig mind sűrűbben mutatkozott a környéken.

Köprilizáde nagyvezér megegy-
szer összfogta a hanyatló török világhatalom minden erejét hogy visszaállítsa az ozmán birodalom régi határait.

Hogy a hadjárat költségeit elő-
teremtse, elfogadta a XIV. Lajos által régóta tukmált pénzsegélyt: azonkívül pénzzé verette a szultán arany- és ezüstedényeit, sőt ugyan-
gy tett a saját ezüst- és arany-marhájával is. Aztán nagy erővel a németre vetette magát.

Először Albániában semmisítet-
te meg a német sereget, amelyet a hannoveri fejedelem vezetett, oda-
veszett mind a kilencezer ember, a fejedellemmel együtt. Aztán Pristin-
a körül ütközött meg egy negyedfelezer főnyi német sereggel s azt is lekaszabolta az utolsó szá-
lig.

Nem adott kegyelmet senkinek: meg akarta torolni a beográdi koncolást!

Most már nyitva volt az ut Beo-
grad felé.

Aspremont lázasan erősítette a várat, ezzel a munkával volt elfoglalva minden ember s az össz-
szeterelt földnépe is. Arra, hogy az előre-hátra száguldozó török előcsapatok ellenében a legkisebb katonai műveletbe is bocsátkoz-
zék, gondolni sem lehetett.

A Karafa által megígért fegy-
ver és élelmiszerszállítványt várta nehéz szívvel.

De csodával lesz határos, ha Bercsényi Miklós nehézkes szállít-
mányával át tudja vágni magát a török lovasság által elárasztott vi-
déken.

Hát hiszen Bercsényi ott is hagyta volna a fogát mind a há-
romszáz huszárjával együtt, ha végső szorultságában elő nem ve-
szí még ott Budán, a hadi dolgok-

ban nagy tapasztalatu Ramocsaházy Endrével együtt a magyar lovas-
katona utolsó kétségbeesett eszkö-
zét, a huszárfúrfangot.

A budai hadszertárnok a szállit-
mányi lajstromban fölsorolt fegy-
vereken és készleteken felül há-
romszáz teljes spáhi öltözetet és fölszerelést adott Bercsényinek, a török holmik lomtárából.

Már most Bercsényi, a Délvidék-
re érve, hol magyar, hol török csapatként folytatta útját, ugy-
ahogy a szükség megkivánta. Éj-
jelente megbujt az erdősegekben, félreeső völgyekben, nádasokban, fényes nappal utazott, iszonyu nagy hajcihővel.

Ha visszazárguló előőrsei török vagy tatár csapat közeledését jelezték, nosza az egész csapat fel-
öltötte a török gunyát s nagy orditozva hajította az ökrös szekereket előre, török nyelven éktele-
nül káromolva Alláht, prófétájával együtt; visszafelé igyekvő török csapatnak vélte őket a pogány, amely abban fádadozik, hogy a zsákmányul ejtett hadiszállítványt minél hamarabb kézhez adja a nagyvezérnek: eszük ágában sem volt feltartóztatni őket.

Csak Beograd közelében vált izzóvá a dolog.

Bercsényi a Szerémségen át kö-
zelítette meg a várat Megjelenése a Száva északi partján óriási fel-
tűnést keltett. A várból kidülledt bögölyszemekkel meredtek a rop-
pant tárvonatra, amelynek oly cse-
kely kísérete volt s hozzá még török kísérete; a berkekben, náda-

sokban lappangó muzulmán csa-
patok nemkülönben.

— Ó, ha csak kétszáz magyar huszárom volna! — sóhajtott a bástyán Aspremont, míg messzelá-
tóval figyelte a furcsa menetet. — Bizony visszavenném az ellenség-
lét ez a szállítványt, amelyet nekem szánt Karafa.

— Miért az ördögért tart egy-
nest Beogradnak ez a veszekedett pogány, — tűnődött a török les-
csapat vezére, — ahelyett, hogy toronyirányt lefelé tartana?

Reggeli idő volt, a nap fényesen sütt.

Mikor a szállítvány kétszázfő-
nyi török kíséretével a Száva-
hoz érkezett, hirtelen, mint a fürgeteg százfőnyi huszárcsapat tört elő a bozotból s nagybátran megtá-
madta a tulnyomó ellenséget.

A várból s a leshelyekről nagy-
kiváncsian várták, mi lesz már eb-
ből?

Hát először is a törökök ott-
hagyták az ökrös szekereket s nagy magabizással szemközt for-
dultak a huszárokkal.

A két csapat puskalövésnyire megközelítette egymást; akkor megtorpant mind a kettő.

Még a szekereken ülő hajásárok is föllágaskodtak, hogy lássák a várható ütközet kimenetelét. Mula-
tságos, izgalmas látvány lesz az ebben a szép, verőfényes időben.

De az, ami ezután következett, minden várakozásukat meghalá-
ta.

(Folytatjuk)

BEOGRÁDI ÉRTEKTŐZSDE

Devizák: (kinálat — kereslet dinárokbán) + 28.5% prim.

Junius 13.

London (egy font) 203.37—206.17, Páris (100 frank) 118.70—116.40, Newyork (100 dollár) 4443—4383, Genf (100 svájci frank) 1005—995, Milánó (100 líra) 234.90—231.80, Prága (100 csk) magánküringben: 151.10—148.80, Amszterdam (100 holl. frt.) 2377.70—2339.70, Berlin (100 márka) 1787.58—1769.82, Brüsszel (100 belga fr) 761—749 Szaloniki (100 drachma) 31.10—30.40, Varsó (100 zloti) 140.38—832.02, London magánküring 259.60—265.40, Berlin magánküring 1440—1420. — **Allampapírok:** 7 százalékos beruházási köcsön 102—101, 7 százalékos Hip bunk kötvény —100.50, 8 százalékos külföldi köcsön 102.50—101.50, 7 százalékos külföldi köcsön 94.50—93.75, kötés 94 4 százalékos agrárköcsön —61.50, 2 és fél százalékos Ratna Steta 468—467.75, kötés 468—467.75, 6 százalékos bégluk 89.25—88.75 kötés 89, 6 százalékos darmát agrár 87.25—86.75, kötés 87. — **Részvények:** Narodna Banka 7500—7400.

NOVISZÁDI TERMÉNYTŐZSDE

Buza, bácskai, Noviszád és Szombor környéki és középbácskai 78-79 kilós 2 százalékos 148—150, felsőbácskai 80 kilós, 2 százalékos 148—150, tiszai I. uszály 150—152, bégei uszály 79—80 kilós, 2 százalékos 149—151, tiszai csatorna uszály 80 kilós, 2 százalékos 149—151, felsőbánáti 90 kilós, 2 százalékos 146—148, delbánáti vrsaci paritásban 78-79 kilós 2 százalékos 150—152, szerémi 78-79 kilós, 2 százalékos 148—150, szlavóniai 78-79 kilós, 2 százalékos 149—151. **Rozs** bácskai 72 kilós, 2 százalékos 137.50—140. Arpa, bácskai és szerémi 64-65 kilós 155—157.50 Zab 144—146. **Tengeri,** bácskai 113—115, bánáti 111—113, vrsaci paritásban 112—114 indiai paritásban 113—115, uszály 112—114. — **Buzaliszt,** bácskai és bánáti átlomásról nullás g és g 232.50—242.50 kettős 212.50—222.50, ötös 192.50—202.50, hatos 172.50—182.60, hetes 147.50—157.50, nyolcas 115—120, szerémi és szlavóniai átlomásról nullás g és g 227.50—237.50, kettős 207.50—217.50, ötös 187.50—197.50, hatos 167.50—177.50, hetes 142.50—152.50, nyolcas 115—120. **Buzakorpa** jutásákokban bácskai 108—110, szerémi 104—106, bánáti 100—102. **Fehér bab,** 2 százalékos, bácskai és szerémi zsák nélkül 295—300. **Sertészsír** 25 kilós kannákban bruttó nettóért 1400—1420. Irányzat: buza lanyha, tengeri szilárd Forgalom: közepes.

SZOMBORI TERMÉNYTŐZSDE

Buza, bácskai, Szombor környéki 148—150, középbácskai, Noviszád környéki 149—150, szerémi k d 148—150, szlavóniai k. d. 149—151, felsőbácskai 148—150, bánáti 146—149, felsőbánáti 146—148 Tisza, bácskai uszályból 150—152 Tisza, bánáti uszályból 150—152 dunai hajórakomány, bácskai és bánáti 150—152, csatornai hajórakomány 149—151 Rozs, bácskai vasut 137—139, Zab, bácskai vasut 147—149, szerémi és szlavóniai 147—149. Arpa, bácskai 63—64 kgs 160—162.50, szerémi 63—64 kgs 160—162.50. **Tengeri,** bácskai vasut prompt 112—115 Bab, szokvány 300—305. **Buzaliszt,** nullás g és g 235—245, kettős 215—225, ötös 195—205, hatos 175—185, hetes 150—160, nyolcas 115—120. **Korpa,** bácskai 108—110, szerémi 104—106. **Sertészsír,** új nagyhorodokban 13.75—14.75 új középhordókban 13.75—14.75, új kishordókban 13.75—14.75, kannában bruttó nettóért 13—14. **Füstölt szalonna:** 14—15, sózott szalonna pofa és hasalja nélkül 13—14. Irányzat: tengeri szilárd, buza lanyha.

**Ma este Budapesten:
Budapest-Brüsszel
városközi mérkőzés**

A budapesti Elektromos Latorca-uccai sporttelepét esti világitásra rendezte be s így a nyáron át a magyar fővárosban is rendezhetnek esti mérkőzéseket, amire eddig nem volt lehetőség.

Az első ilyen mérkőzés ma lesz Budapest és Brüsszel válogatott csapatai között. A budapesti válogatottból hiányoznak a KK-ra készülő Ujpest és Ferencváros játékosai s így az együttesben több új nevet találunk. Nagy kérdés, hogy ezek beválnak-e a brüsszeli csapat ellen, melyben számos belga válogatott szerepel.

A mérkőzés este fél tíz órakor kezdődik. Második félidőjéről Budapest I adóállomás helyszíni közvetítést

ad, beszélő Pluhár István.

A két csapat összeállítását a következők:

Budapest: Boldizsár (Kispest) — Kiss (Hungária), Pákozdy (Elektromos) — Pázmány (Elektromos), Sós (Budafok), Dudás (Hungária) — Váradi (Taxisok), Toldi (Ferencváros), Cseh (Hungária), Déri (Kispest) és Tóth (Phöbus).

Brüsszel: Van der Veyer — Petit, Smellinck — Van de Kerkhoven, Loevenberg, Van Vaeremberg — Fievez, Putteart, Winnepenick, Van den Eynde, Dekens.

A brüsszeli csapat Budapestről Szolnokra utazik, ahol esütörtökön a MÁV ellen játszik.

**A NAK KIKINDÁN,
A VOJVODINA SZUBOTICÁN**

A ligaminősítő második fordulójának párosításáról a sajtóban ellentétes hírek jelentek meg. A beográdi Vreme szerint például a noviszádi Vojvodina vasárnap Petrovgradon a Borac ellen játszik, a szubotici ZsAK pedig Szkoplyén mérkőzik. Azonban az eredeti sorolás szerint, amelyet tudunkkal nem változtattak meg, a Vojvodina vasárnap Szuboticián játszik a ZsAK ellen, Szkoplyén pedig nem a ZsAK, hanem a petrovgrádi Borac játszik.

Ugyanakkor a NAK a Szloga meghívására Kikindára rándul barátságos mérkőzésre.

«««(III)»»»

BIRÓKÜLDÉS

A NOVISZÁDI ALSZÖVETSEGBEN

A noviszádi alszövetségben vasárnap kezdődnek a másodosztályú csoportbajnokok mérkőzései az első osztályba jutásért. A mérkőzések beosztása a játékvezetők feltüntetésével a következő:

Noviszád: NFK—csurugi Hajduk Momirov
Beocsin: Cement SK—vrđniki Rudar Popovics Csátó
Petrovác: Szlovácski—noviszádi Tekstil Jokszics
Latyarak: LSK—bjelinai Szemberia Petrovics Petar

«««*»»»

ASZTALI TENISZ

A noviszádi alszövetség igazgatótanácsa és intézőbizottsága ma este félkilenc órai kezdettel a Maros-vendéglőben együttes ülést tart. Kérjük a következő tagok megjelenését: Kiss, Révész, Cirbusz és Aranyossy (igazgatótanács), Breiner, Lerch, Györy és Erdős (intézőbizottság). — A vezetőség.

PETROV NYERTE A NAK KERÉKPÁROS VERSENYÉT

A NAK vasárnap rendezte meg kerékpáros háziversenyét Noviszád—Sztarapazova—Noviszád útvonalon, 95 km. távon. A verseny eredménye a következő:

Szeniorok: 1. Petrov 2 óra 38 perc, 2. Okrészt 2 óra 45 perc, 3. Tichy 2 óra 48 perc. (Pavlik III. defekt miatt idő után érkezett be.)

Ifjúságiak: 1. Balaton, 2. Quintusz, 3. Sártha.

Rövid sport hírek

Zagrebben vasárnap megrendezték a szávbánsági és dunabánsági középiskolások atlétikai versenyét, amelyet a hazai csapat nyert meg 645:53.5 pontarányban. A dunabánsági versenyek közül a noviszádi Klsz a sulydobásban és díszkoszvetésben győzött, Zsifkovics a távolugrásban és Ivandekics az 1000 méteres síkfutásban.

A francia teniszbajnokságban a jugoszláv versenyzők közül csak Puncsec jutott be az elődöntőbe, Kukujevic és Mitics kiesett. Puncsec legközelebbi ellenfele a magyar Gábory lesz.

Lojancsics Györgye, a beográdi Jugoszlávia válogatott középcsatára újra Budapestre utazott, ahol dr. Molnár sportorvos leveszi a lábáról a gipszkötést. Lojancsics még 3 hétig marad Budapesten, a margitszigeti gyógyfürdőben s aztán valószínűleg megkezdheti edzéseit.

Magyar sportoktatók a jövőben csak azok lehetnek, akik résztvesznek az állami tanfolyamon, amelynek sikeres elvégzése után állami oklevelet kapnak. Ez az újítás a futballedzőkre is vonatkozik.

A Ferencváros szombaton a prágai Spárta elleni KK-mérkőzésre így áll fel: Háda — Szoyka, Tátrai — Magda, Sárosi III, Pósa — Lázár, Sárosi dr, Polgár, Kiszely, Gyetvai.

Londonban az 1944. évi olimpiára 100.000 néző befogadására alkalmas Stadiont építenek a Themze-partján. A nézőtér háromnegyed része fedett ülönely lesz.

Nyolc olasz válogatott szerepel a milánói Ambrosiana KK-csapatában, amely az Ujpest ellen így áll fel: Sain — Buonocore, Setti — Locatelli, Olmi, Campatelli — Frossi, Demaria, Guarnieri, Mezza és Ferraris.

A noviszádi Munkás Turista Egyesület kirándulása. A noviszádi Munkás Turista Egyesület vasárnap kirándulást rendez a Fruska Gorába. Az első csoport Noviszád—Kamenica—Lecinci—Vrdnik utiránnyal, a második csoport Noviszád—Kamenica—Munkás turista otthon utvonallal megy a Fruska Gorába, ahol egész napon át tartózkodnak. Az első csoport reggel 5, a második 5.30 órakor indul hajóval.

Ismét bemutatásra kerül a »Tutajon, végig a Drinán« című turistafilm. A noviszádi Fruska Gora turista egyesület mint jelentettük, június 8-án nagy sikerrel mutatta be tagjainak észlejevetelén a »Tutajon, végig a Drinán« című turista filmet. A film, amely telve van természeti szépségekkel, olyan sikert aratott, hogy a Fruska Gora vezetősége közözhajra ismét bemutatja A film bemutatása csütörtökön június 15-én este fél 9 órakor lesz a noviszádi Emlékkotthonban. A film megtekintése díjtalan, az egyesület tagjain kívül mindenki, akit érdekel, megtekintheti.

«««(III)»»»

KUGLI HIREK

A Bácskograditei AK vasárnap barátságos mérkőzésen a Zanatlia ellen, bajnoki mérkőzésen pedig a Novibecsei Első KK ellen aratott győzelmet. A mérkőzéseken Megyeri, Balaska II és Tubics tünnek ki. A BAK a sztaribecsei alszövetségben a második helyen végzett.

Futball-eredmények

BATINA: Dunav (Monostor)—Batina SK 2:1 (1:1), barátságos, játékvezető Kikela (Szombor).

B. TOPOLA: JAK—Bela Zvezda 8:0 (4:0), járási serlegmérkőzés, bíró dr. Gyetvai. Góllövők: Demus és Mósó 4—4. — Előzőleg a JAK—VSC bajnoki mérkőzés elmaradt 18 percét játszották Szabó bíraskodása mellett. Győzött a VSC 1:0 arányban.

BAJNOK: Sport (Szubotica)—BAK 7:0 (4:0), barátságos, bíró Tamási. Góllövők: Alács, Jenovai és Kopasz.

PETROVÁC: Dulcisz—Szlovácski 6:4 (3:2), barátságos, bíró Huszka. A cukorgyári csapat gyönyörű játékkal győzött, a Szlovácski tartalékos védelemmel állt ki.

FEKETICS: Spárta — Csantaviri AK 4:3 (3:0), barátságos, bíró Rudics (Szubotica). Góllövők: Fekete és Burger 2—2 illetve Horváth (2) és Vigh.

BUKAREST: Románia—Jugoszlávia 2:1 (1:0), vasutasok válogatott mérkőzése.

BERLIN: Schalke 04—Dresdener FC 4:0 (2:0). Ezzel a győzelmével a Schalke 04 bejutott a birodalmi bajnokság döntőjébe, amelyben a bécsi Admira lesz az ellenfele.

KARLSTAD: Svédország—Litvánia 7:0 (4:0), válogatott mérkőzés, 20.000 néző.

GYURGYEVÓ: Bácska—Bersil (Noviszád) 8:1, barátságos. A gyurgyevói csapat olyan durván játszott, hogy a noviszádiak közül hárman megsérültek.

BOGOJEVÓ: Prigrevicszvetiváni SK—Jedinsztvo I/B (Bogojevó) 16:3 (3:1)

Bácsi Omladina — Jedinsztvo (Bogojevó) 3:1 (1:1).

Vonatokat állít meg a sáska felhő Ausztráliában

Palmerstonból érkező jelentések szerint hetek óta minden képzelet felülmúló méretű sáskajárás pusztítja az Arnheim-föld amugy is satnya veteményeit. Az ausztráliai kormányzat által másfél évtized óta rengeteg költséggel végzett tervszerű erdősítés minden eredménye elpusztult néhány nap alatt. Jellemző a sáskajárás méreteire, hogy a Palmerston-Katherine vasutvonalon több alkalommal órákra megbénult a forgalom mert a pályatestet milliárdszám ellepő »eleven jégeső« kisiklás veszélyével fenyegette a legnehezebb és legmodernebb mozdonyokat is. A hatóságok most katonai lángszórókkal és repülőgépről kibocsátott gázfelhőkkel próbálnak küzdeni a sáskák ellen — alig észrevehető eredménnyel.

Fájdalomtól megtört szívvel tudtuk rokonainkkal, ismerőseinkkel és jobarántakkal, hogy a legjobb férj, apa, nagypapa, dédapja, após és rokon

Varga Béni

magánzó
életének 72-ik, boldog házasságának 48-ik évében, f. hó 12-én este 8 órakor hosszú kínos szenvedés után elhunyt.
Drága halottunk földi maradványait ma, június 14-én délután 4 órakor temetjük a gyászhozól, Noviszád, Kralja Petra II ul. 12 sz. alól a Futaki-uti református temetőbe.

Nyugodjék békében!

Noviszád, 1939 június 14.
A gyászoló család

VILAGHIRŰ Molnár Moser kölnivizek különféle illatokban és nagyságu originál üvegekben kaphatók. Jugoszláviai főlerakat »Jugo Diana« Szubotica Karadzsiyeva ul. 12. Bárányszálló mellett. Minden szaküzletben kapható.

Írókészlet

minden kereskedő, iparos, magánzó részére

csak 195.-dinár

- 500 darab kék kereskedelmi boríték tetszés szerinti nyomással;
- 250 iv bankpost papir tetszés szerinti nyomással;
- 250 iv kiskalau (8° alaku tetszés szerinti nyomással);
- 100 darab levelezőlap tetszés szerinti nyomással;
- 3 darab iron;
- 1 ironhegyező;
- 5 iv másoló indigó papir;
- 50 iv másolópapir;
- 1 förlógumi;
- 1 tollszár;
- 6 darab vegyes toll;
- 1 iratesomó a posta eltevésére.

Az összes fentnevezett áru elsőrendű minőségű. Kérjen mintákat!

T. T. **R. BAJ, Zagreb**
Draškovicseva ul. broj 16
Olvassa el hól napi hírdetésünket!

ÖKÖRSZEM
— Ökörszem a kedvenc étel, legalább azt engedje meg doktor, hogy ehessenek.
— Sajnálom, az ökörszemet verje ki a fejéből.

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1.— dinár, vastagbetűs 2.— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12.— dinár. Hirdetéseket a másnap lapra délután 3 óráig, szombaton déli 12 óráig veszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

URANIA MOZI, Noviszád

Ma 5, 7-15 és 9-15 órákor
Mindannyian Veronikáért
Hans Moser, Theo Lingner,
Greil Theimer, Willi Eichberger

EGY JO HAZISZER TÖBBET ÉR EZER JÓTANÁCSNÁL! Mindenkit meggyőz erről a

„Növényharmat”

a legjobb és legerősebb házi fluid. 3 csepp elég bedörzsölni, vízzel szájöblítésre, kockacukron elszopogatva, stb. Ára 12.— dinár. Kapható mindenütt! Csak zöld üvegekben való!

ÁLLAST KERES

FLARUSITONÉNEK ajánlkozik három nyelvet beszélő, gyakorlattal és jó bizonyítványokkal rendelkező asszony. Az érdeklődőket kéri, hogy címüket közöljék a kiadóhivatallal.

PÉNZESZEDŐI, RAKTÁRNOKI, vagy hasonló bizalmi állást vállaló bizonyítványokkal rendelkező, közepes koru férfi. Címe megtudható a kiadóban.

GÉPIKÉSZÍTŐ SZERELŐ hosszúéves gyakorlattal elsőrendű referenciákkal szerel és átalakít gőzgépeket, motorokat, fűrésztelepeket, vegyszeti és mindenféle egyéb üzemeket, szivattyukat, kompresszorokat, jég- és hűtőtelepeket stb. Érdeklődni »PROGRES« Noviszád, Kralja Petra II 6 4157

MÉRLEGGÉPES könyvelő, szerb, magyar és német levelező ajánlkozik. Cím a kiadóhivatallal. 4204

EMIGRÁNS, magyarul beszélő jugoszláv állampolgár, kereskedő, sokoldalú képzettséggel, önálló tapasztalt munkaerő állást keres mint német levelező (gépíró), könyvelő, expeditor, raktárnok stb. esetleg csak félnapra vagy órára is, mérsékelt díjazás mellett. Szíves megkereséseket: »4207« számmal a kiadóhivatal továbbítja. 4207

ELADÓ

38 DARAB 7 hónapos süldő eladó. Füstös Sándor, Temerin. 4157

MÉHEK ELADÓK. 7 darab vándorkaptárban, keret mérete 25x40 cm. husz kerettel. Ára: 350.— dinár. Schneider Miklós, Beocsin, cementgyár. 4199

MASSZIVAN ÉPÍTETT háromlakásos bérház a belvárosban sürgősen eladó. Ára: 225.000.— dinár. Ingatlanforgalmi iroda, Noviszád, Zselyznicska u. 1. 4193

1/4 HOLD TELEP eladó. Noviszád, Sztanoja Glavasa 69, Telep 4209

GAZDASÁG vezetésére alkalmas ház óriási telekkel 65.000 dinárért eladó Ingatlanforgalmi iroda, Noviszád, Zselyznicska 1. 4192

ELADÓ választási 7 darab nagyfajú és könnyen hizlható malac. Noviszád, Lyublyanzka 24 4209

SZARAZ vályog nagyobb mennyiségben is eladó. Noviszád, Luja Bartua 46, a kárpitosnál. 4211

ELSŐRENDŰ TÖKE ELHELYEZÉS! Pényképes felvilágosítást adok eladó, szolidan épített BEOGRADI BÉRHÁZAKRÓL. Sulhoff Albe Szubotica, Dobanovacska 8. Telefon 68. Ipartelepeknek telkek is kaphatók. 269

KIADÓ

MAGÁNYOS HÁZ kiadó áll 2 szoba, előszoba konyha és mellékhelyiségekkel, kerttel, Noviszád, Szuboticska ul. 39. 4160

MÁS VALLALKOZÁS MIATT bérebeadó június 15-től szezon-kert és konyha teljes leltárral. Cím megtudható: Sumadijski Trg 1. a vendéglőben. A kert Noviszád központjában van. 4208

KERESLET

Fiatalabb és idősebb FODRASZNÖT keresek. Dimitrijevic, Noviszád, Kr Petra II. 5. 4198

KERESEK augusztus vagy szeptember 1-re 4—5 szobás komfortos lakást. Ajánlatokat 24—34 telefonszám alá kérek. 4122

ÜGYES és fiatal vasesztérgályosokat és géplakatosokat keresek azonnali belépésre Ing. Kovács Alekszander, Noviszád, Bitolyszka 10. 4203

JOBBHÁZBÓL való kifizetőt azonnal felveszek. Kerékpárral rendelkező előnyben. Fleischmann Delikatessa, Noviszád, Kralja Petra II. 15. 4206

KIFUTÓLÁNYT, 12—14 éveset azonnalra keres Malesics, Noviszád, Maszarikova 12. 4212

SZOLGA — 35 éven alul — keresték. Ajánlatok Schmolka hirdetőbe 4213

JÓKARBAN levő tricikli árukihordásra kerestetik. Cím: Schmolka hirdetőben. 4214

KERESEK két mezőgazdasági munkást, kik a gépekkel való kaszáláshoz értenek. Noviszád, Kralja Petra II. ul. 39., a háztulajdonosnál. 4216

A REGGELI UJSÁG A MAGYARSÁG LAPJA

SIESSEN
Szenes-nél
kerékpárt választani!
Nagy választék! - 10.000 D. balesetbiztosítás

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS
Mindazoknak, kik felejthetetlen Édesanyánk
özv. Goldberg Terézia
szül. EPSTEIN
elhunyt alkalmából részvétnyilatkozatukkal felkerestek, mely fájdalomunkon a temetésen való megjelenésükkel, koszorú- vagy virágadományokkal enyhíteni igyekezték, ezúton mondunk hálás köszönetet.
Noviszád, 1939 június 13.
Goldberg Vilma
Goldberg Leo és
Ing. Ató. Goldberg Imre
gyermekai

KÜLÖNFÉLE
Dr. Filipon crème a legjobb és legkedveltebb nappali krém. Ára helyben és vidéken 14.— dinár. Apoteka Kuchler, Vrsac. 2474

MÁRKÁS RAKETEK raktáron Rakettek hurozását vállaljuk. TRUPPEL BÉLA, Noviszád, Dunavszka 7. 3395

AUTÓK! Új és használt, de nagyon jó karban levő különféle márkájú luxus és teherautókban, autógumikban, felszerelésben és alkatrészekben állardó nagy raktár. Olcsó árak, előnyös fizetési feltételek. Képviseletek: Fiat, DKW, Wanderer, Audi és Horch. — August KUTALEK, Noviszád, Kralja Petra II. 84. Telefon 31-06.

HA MÉRLEGGÉPES könyvelő akarja magát kiképeztetni; Ha könyvszakértőre lesz szüksége; Ha praktikus könyvvizetést óhajt bevezettetni, írjon Borbély Lajos könyvszakértőnek, Noviszád, Postafiók 75. (Lakás: Kralj Petra II. ulica 162. számú ház melletti új uccában.) 3347

CIPŐFELSŐRÉSZKÉSZÍTŐ, Noviszád, Pasiceva 26., gyorsan, olcsón és megbízhatóan végez minden rendelést 4077

SZEPLŐT, pattanást, hámlást, orrvörösödést és más arctisztatlanságot pár tégely használata után biztosan eltüntethet DARUVARI krém minden szaküzletben kapható. Háromsarkos nagy doboz 15.—, kis doboz 7.50 dinár. Postán küldi: BLUM gyógyszerár, Szubotica.

NAGYON SZÉP PAPANOKAT helyből, gyapjuból és vattából készítek. Ugy ujak, mint régiek átdolgozását vállalom. Kivánságra házhoz is megyek. Bulyovics Béla, Noviszád, Luja Bartua 53 (volt Magyar uca). 412

TARTÓS ONDOLÁLÁSOK gőz és villany keratinos olajban újszerű eljárással, garanciával. A legdivatosabb kivitelű frizurák minden változata Ábrahám dipl. hölgyfodrász, Szubotica, Zmaj Jovin trg 1. »Napló« mellett. 268

Reggeli Ujság
Urednikovo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58
Felelős kiadó: **Andreo Dezso**
A kiadóhivatali munkákért: **Blazsek Ferenc**
Pretpilata — Előfizetés:
Egy óra 28.— dinár
(kihordó útján 30 din.)
Három óra 80.— dinár
(kihordó útján 86 din.)
Félévre 160.— dinár
(kihordó útján 172 din.)
Izlazi svakodnevo - Megjelenik naponta
Post. čekovni račun — Postacsekkszámla:
Zagreb, 46.692